

ప్రతిదినము ప్రకటింపబడును

Vol. 10.

చెన్న పట్టణము 1923 వ సం॥ నెప్టెంబరు నెల 18-వ తేది మంగళవారము } No. 142
 సంపుటము ౧౦ } ఈ ధర్మోద్ధార వామ ఫంక్షన్ ము, భాద్రపదమాస శుద్ధ అష్టమి ౮. } సంచిక ౧౪౨

అమృతాంజనము అన్ని

నొవ్వులకు మంచిమందు

అమృతాంజనము గాయము పుండ్లకు

ఘనమయినమందు

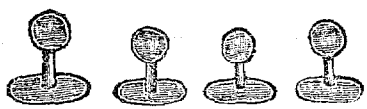
చక్కని డబ్బీతో నహా సీసా 1-కి రూ. 0-10-0 ప్రతియింటనుండదగినది

అమృతాంజనము లోక ప్రసిద్ధినిజడసియున్నది. అమృతాంజనము అన్ని నొవ్వులకు సిద్ధామృతము. అమృతాంజనము అమృతశీర్షిచూడినిగల మాయమందుగాదు. నశలుమందులవలన మోసముగలుగను. కంచభాషచీటిని చూచికొనిన మోసముగలుగదు అమృతాంజనపు జగత్ప్రఖ్యాతివలన జేశమునందంతటను వెలసినది.

అమృతాంజనము డిపో, బొంబాయి, లేక నెం. 7 తంబు కెట్టివీధి, మదరాసు.

మే మేల స్వల్పవస్తువులకూడా తయారుచేసి,

సిద్ధముగా యుంచుచున్నాము.

అను విషయమును తెలిసికొనుటకు అందరుకోరుదురు.

మావద్ద చాలాకాలమునుండి లావాదేవి చేయుచున్న కాతాదారుల ప్రోత్సాహము, ఉద్దేశమువైననే వెండి, బంగారు బత్తాములు, కఫ్ గుండీలు, బాలు మొదలగునవి కూడ లాభమునే ప్రధానముగా యోచించక సహాయార్థమై చేసి సిద్ధముగా యుంచుచున్నాము. నవరంబుగారు, సిద్ధవెండి పూచీ జగ్గబడును.

ఉమ్మడి రామయ్య శెట్టి, గురుసామి శెట్టి కంపెనీ,

నగలరత్నము, 25 చైవాబాదుకోడు, మద్రాసు.

1842

6

ఆశ్చర్యము - జ్యోతిషము

హనుమాన్ జ్ఞాన ఆశూఢము

అంజనేయస్వామి మూలముగ జ్ఞానదీప్తివలన చెప్పబడుచున్నది ధర్మశాస్త్రమైన 5 ప్రశ్నలు వ్రాసి కవరలోపేసి లగ్నోటాచేసి పంపినయెడల కవరను తెరచిచూడనే లోకని ప్రశ్నలకు సరియగు బదులు వ్రాసి మాకరుకొననూ పంపుదుము. విలాసము ప్రశ్న వ్రాయుకాలము కరణమిద వ్రాయవలెను. బాటకవిషయములను వ్రాసి పంపదును.

1 ప్రశ్ననుండి 5 ప్రశ్నలవరకు	1-0-0
5 ప్రశ్నలకు వై ప్రతి ప్రశ్నకు	0-4-0
1 సంవత్సరకాలము నెలవారీ ఫలము వ్రాయ	1-4 0
వారఫలము వ్రాయ	4-8-0

రక్తిని విషయములకు ప్రతిరోజుకొనవచ్చును.

విలాసము:—అంజనేయస్వామి జ్యోతిషాలయము, తిరుత్తణి.

హంబువాణి వెన్ - ఏలూరు

బ. మెషీను మొదలగు కావలెను, జీవము మున్నగు నవి ఎంతకావలెనో తెలియవరచుచు దరఖాస్తులు వ్రాయుగోరెదను.

రత్నపురుష లేహ్యం

కుఖివ్యాధులవలన, ఇతర కారణములవలన, కలిపి కుక్లవ్యమును సోనజించి బలముకలుగజేయును ఈయారిగా మహిమ తెలిసియచాడందరు. విశేషించి వ్రాయు శతనరము లేదు. శే 1-4 రు 0-4-0 బ. పెగలేహ్యము— అన్ని సోనోములను అద్భుతముగా కుదుర్చును. బుడి 1-కి 1-8-0. కేటరాచిఉచిత.

పట్టాభిరామ వైద్యశాల

418 రాయవరం, నోవానగిల్లా.

పతావక సూరిమాత్రలు

ఇవి మిక్కిలి ఘోటుగలిగి మహానష్టము సుండును. తొంబూలముతో గాని విడిగాగాని 1-2 మూత్రము పుచ్చుకొనిన అనంతముగా నుండుటలేకగాక, అశర్మము, వాయువు, జలుబు, జ్వరము, కష్టపాశము, జిగురు, ఉబ్బునము, కలరా, ప్లేగ విషజ్వరములు, నీటిపోషములు, పండ్లనొప్పులు, మొదలగు అనేకవిధములగు వ్యాధుల కది వ్రజాయుధమువలె పనిచేయును. కలకాలది సీసాని వికాయ మగుచున్నది. (8851)-కి 200 మూత్రసీసా 1-కి రు 0-4-0; డబ్బా సీసాని రు. 2-8-0
 వి. పి. చార్మి ఎన్నిటికైనా రు 0-8-0.
 సి. సి. పి. అందుకో. ఆయుర్వేదసమాజం, పెరిశే. కల్లూరుజిల్లా.

వెల్లింగ్టన్ సినిమా

15-9-23 శనివారము నుండి 21-9-23 తేది శుక్రవారము వరకు
 శనివారము, ఆదివారము లందు మాటని ౪౫౦ 8-15
 గంటలకు జరుగును.

స్టారమి సీరియల్-విరల్ విందు

అను అద్భుత ప్రదర్శనము చూప బడును.

చార్లెస్ హార్మిన్ ఆను ను ప్రఖ్యాతిపొంది అద్భుత చక్రము అమెరికా దేశమందు అంతటను సున్నగిడి చేదియొచ్చిది. భయంకరము, ప్రేమ, అనూచిత, సాహసము మొదలగునవి గల ప్రదర్శనము. మొదటి భాగము చూపబడును. క్రియాశక్తి లో మిల్టర్, అందు గా మాంకో గ్రాఫిక్ అననవి కూడ ప్రదర్శించబడును.

శ్రీ

వెంకటేశ్వరకంపెనీ,

860 గుంటూరు

శ్రీబలిజేకల్లి అమ్మకాంత కవరలిత

శక్యకాశీశ్రద్ధాదీను (శక్తిధాతుకు)	1-2-0
సాత్రాజితము (శృంగారరసము)	1-0-0
బుద్ధిచింతిలాసము (శివభావము)	1-0-0
శివానందలహరి (అర్థము, శివ్యము)	1-0-0
సంపూర్ణ సాహిత్యము	1-4-0
సంపూర్ణ శతకము. అణము	1-4-0
శక్తికులసి (శక్తిగ్రథాకావ్యము)	1-4-0
కుష్టశాస్త్రక (spoiled by drink)	1-0-0
కుశలీదేవి (పరిశ్రమ సాహిత్యము)	1-0-0
అనూనా (శక్తిగ్రథాకావ్యము)	1-0-0
రశమితకదనము (శివభావము)	1-0-0
- ఇతర గ్రంథములన్ని దొరకును. అర్జునునిబట్టి కవరము. న. కర్తవ్యము మంచి నమోదును.

వృత్తాంతలేఖలు

మదనపల్లి

(ఒకవిలేఖరినుండి)

వి నా య క చ వి తి

నెవ్వరినీ 15:— గత 3 తేదీ విశాఖ చరిత్రానుశ్రుతి పాఠశాలయందు, కర్మగారి ప్రతిభామందిరమును, ఏ. ధర్మపాఠశాలయందు, శ్రీ విఘ్నేశ్వరస్వామివారి పూజాశివైభవముతోను భజనలతోను జరిగినవి.

ఎ. వి. ధర్మపాఠశాల

పాఠశాలము 8-80 గంటలకు ధర్మపాఠశాలయందు కుద్ధ బహు, హనుమంత, రామనామాళి సంతకీర్తనలు పూజాంతరిము కీ॥ శే॥ లైన గిరిరాజచంద్రుని సంస్కరింపబడుగాను సభజరుపడినది. శ్రీగిరిరావు గారు ఆంధ్రభాషామహావికసరివి కులు, వంద్యులు, వి.వి. పట్టికొర్రు, అంబా అప్పటికాలమునా నుత్తరైను ప్రభుత్వోన్నతోద్యోగము లాసంపక కాంగ్రెసుమహాభాషానామక బాహుళ్యభాష్యయమునకు సంబంధించిన పుష్పవిమలామలందు పాల్గొనుచు, హిందూసంఘము సుధ్యంబుటకును, హిందూ-ముస్లిం సమ్మేళనమునకును, అప్పటికి తానివారణమునకు, ఆంధ్రరాష్ట్ర ప్రత్యేక క్షేత్రములకును పాటవము కలిగిన పాఠశాలాధిపతియైన విద్యావాసప్రభాకరయ్య పార్థశాలమునందు ధర్మరాజునయ్యయై త్యాగ కర్మభవం దై శరణాగతయై బ్రాహ్మణులందు గౌరవి విశాఖచరిత్రానుశ్రుతి జన్మించి దత్తవంశములకు మూలమే కాక ఆంధ్రవంశమున కంతయు మాన్యుడై, ముగ్ధకృష్ణుడై గౌరవి విశాఖచరిత్రానుశ్రుతి పరమపదించిరి. అందరు బాహుళ్యభాషాల సంస్థాపనాచార్యులును, పూజ్యులును నగు కీ॥ శే॥ లైన శ్రీ కోపలై- హనుమంతరావుగారివలె త్యాగవీరులు నాటినుండి లో గిరిరావుగారి వాక్యం. పాఠశాలాపాఠ్యాధ్యయాలలో నొక గురు, రాజే, శ్రీ. పి. రంగాచార్యులుగారు వీరి జీవితచారిత్ర విషయములను సంగ్రహముగ నుపోధకమగుటకు చక్కని గ్రంథి రోపశాస్త్రము సేసిరి. తరువాత మూడవపాఠశాల విద్యార్థి రామ కృష్ణారెడ్డి వ్యాసము చదివెను. మంగళముతో సభ ముగిసెను.

ఉల్లెనము

తరువాత శ్రీ గిరిరావుగారి పటముతో రా-శ్రీ శ్రీ టి. కె. రామచంద్రరావుగారి నామకర్మముండి నగరసంకీర్తనలతో నూరేగి పు జరిగెను. కర్మమునందున్నను విద్యార్థులును, పురప్రముఖులును శ్రీగిరిరావుగారియెడ కరుణ గల భక్తి, కర్మ పుష్పములను సమర్పించుకొనుటకు ఉత్సవమునందు పాల్గొరి. ఏ.వి. ధర్మపాఠశాల గౌరవకార్యదర్శిగారును, రావుగారి ప్రభుభిష్యులును, నగు రాజేశ్రీ, మోగిరాజుల రామరావుగారిన్ను పాఠశాలాపాఠ్యాధ్యయాల ఎంతయు సందనియును.

నత్తెనపల్లి

(ఒకవిలేఖరినుండి)

అనవాయోద్యమనాయకుల రాక

నెవ్వరినీ 15:— తాలూకా ముఖ్యపట్టణ మగు ఈ యూరికి సుప్రసిద్ధనాయకులు శ్రీయుతులు ఉన్నత శిక్షితారాయణసంతులుగారు, గొల్లపూడి సీతారామకృష్ణగారు, అచివత్యుగారు, మద్ది రాధాకృష్ణ శ్యామగారు, భారాగోపాలకృష్ణగారు మఱికొందఱును, శ్రీమతి లక్ష్మీబాయిమ్మగారు, వీరిలు ఇచ్చట జనులను స్వల్ప జిల్లాకార్యనిర్వాహకసంఘమువేళ సంధ్యమున, విచ్చేసి ఆసాయంకాలము నడిచినారు. శ్రీరామలక్ష్మణ ఆలయమువద్ద కొకబహిరంగభవనములో ఆసాదించుకొనియు, బహుమంది జనులు విచ్చేసిరి. తాత్విక గంటలకును సభజరుపడెనై వేర్వేర్వనబడిన బాహుళ్యలందు నాగపూరువిషయమును గురించియు, ఉద్దరువ్యాపనమును గురించియు, అప్పటికి తానివారణము గురించియు గ్రంథిరొప్పకనామములు గావించి ప్రజలను నుత్సాహమున ప్రేర్యమున కాంక్షింపజేయు పురోహితులు చాల ప్రబోధము కలిగెను.

తాలూకా కాంగ్రెసుసంఘము

అశోకానంద ఈసంఘము మరల స్థాపితమైనది. 11 మంది సభ్యులు ఎన్నుకొనబడిరి. శ్రీయుత కాళిదాస యోగానందమ

గారు అధ్యక్షులును, ముగ్ధకృష్ణ చిన హనుమయ్యగారు కార్యదర్శిగారు ఎన్నుకొనబడిరి. ఈసంఘసభ్యులును ఈతాలూకావారును ఆరు ము-రా-శ్రీ గార్ల పాటి హనుమంతరావుగారు ధర్మి అరసాచేరియ మహాసభకు ఈతాలూకా తరపున కలిసి నిధిగా నియమింపబడుటచే వారు కాంగ్రెసుసభకు పయనమై వెలిరి.

హిందూ నాటకసమాజము

ఈ యూరియందు ఈ నాటకసమాజము స్థాపితమై మూడు రెండు సంవత్సరములకు పైగా అయిది ఈ సమాజముకు కర్మలందరు మర్యాదగలిగి, ప్రత్యేకమైన గౌరవమును పుట్టుకొనిరి. నాటకకళను కృద్ధిపరుచుటకు నుభ్యోద్యోగము కలిగినవారై యున్నారు. వీరు ఈనెల రెండు తాళుకు శిక్యవ్వనాభిధార మను నాటకమును బ్రదర్శించి పట్టణ వాస్తవ్యుల మన్ననలకు లాభులైరి. శిక్యవ్వని పాత్రమును భరించి శ్రీ పాటిబండ రాధాకృష్ణమూర్తిగారి నుగిరి మధ్యము కను, పాత్రపాఠమునకును వికసించి యీతాలూకా పోలీసు స్టేట్ ఇన్స్పెక్టరు గారు ఆరు శ్రీరామయ్యగారును, డాక్టరు అం. గుమ్మారావుగారును ము-రా-శ్రీ టి. వెంకటేశలి రాజుగారును ఈమువ్వయను గాని యొక సువర్ణపతకమును అహమతిగానిచ్చుటకు నిశ్చయించి టుల తెలియజేసిరి. అన్యధిత యాచరులను వి.టున్నాము శ్రీరాధాకృష్ణమూర్తిగారు ఈలాటిపహూరణమున కెంతయు ఆర్జులనుటకు సందియును లేదు.

కాలమానము

మేఘులు నయ్యార్ద స్పృహయుడై కంపెనీ యనుటలు వ్వము రెండు రోజు నుడి కరియుచున్నది. జనులు నిరాశమండి బయటపెడలుచున్నారు.

ఎలూరు

(స్వకీయవిలేఖరి)

మ్యునిసిపల్ ఎన్నికలు

నెవ్వరినీ 18:— ఈ నెల 7 వ తేదీన వాలరవాడ్లకర శ్రీరామంబ్రామెడ భుజంగరావు బహద్రుడు జమీందారుగా తాలూకు నామినేషనుఫారములను రాఖుచేయుటకు మ్యునిసిపల్ అఫీసుకు వెళ్లిన ఓటర్లయెడల చేర్చునగారు గావించిన చర్య చికిదిగ్రామల ననుసరించెను. చేర్చునగారి కీ నామినేషను ఫారములను రాఖుచేయుటకు తెచ్చిన ఘరానాపెద్దమనుష్యులనాటి, హానిరేనివాటి సరుకులబండి రాత్రి 7 గంటలపాంకములో న సా మా న్య మైన విచారణను ప్రారంభించిరి. వాజ్మూలముల తీసికొనబడిన వారిని మూడుగ నుంచి వారియట్లు బండ్లలోను కావలావేసి, ఒక్కొక్కరినే లోనికివిలిసి, ప్రమాణమునై వాజ్మూలములను తీసికొని, విచారణ పూర్తియగు కర్మాంతము సాత్వ మైపోయినవారిని తమయెదుట కూర్చుండజేసిరి. ఈ వాడ్లనకే రెండవనామినేషను దాడగు శ్రీమతి కంభంపాటి కన్నయ్యగారు అచ్చటనుండి వెనుకలకు పోయిపుట్టె, కన్నయ్యగారులేనిదే యీవిచారణ యెందుల కనుచు, కన్నయ్యగారిని వెళ్లకలదనను చేర్చునగారు మధ్య మధ్య పనిపుచుండుటచేసెను, కన్నయ్యగారు వెళ్లని బాబులు వెళ్లదుచుటచేసెను, ఈ విచారణకు కన్నయ్యగారే ఫిర్యాదీలని అచ్చటివా రందరు తలపెరిచిరి. కన్నయ్యగారు కడపట తమ వాజ్మూలముల శ్రీ రాజుగారు తమ యెదుటనే సంతకములు చేసిని ఒక్కొక్కరినపుడు ఈవిషయమును చెప్పుకొనిచాడెపు ప్రాంధముననే తెలిపినంత శ్రీ రెండవనామినేషను గావించిన పటికి విచారణను ముగించిరి. కాగితములు రాఖుచేసెను తచ్చినవారిని నిలిపి పట్టుపట్టుచు ఆసక్తికరగా రాత్రి 7 గంటలవరకు ప్రశ్నించిన ప్రశ్నలు కన్నయ్యగారు విచారించుచు, నీతి గుండుచేసి కంపెనీలకుచేత చేయించివా? రెండవనామినేషనుచేసిన నీవు సంతకముచేసితివా? నీవు రాజుగారితో చేయించితివా? అను రాజుగారిచేత చేయించెనా? ఎన్నడ, ఎన్ని గంటలకు, ఎందు చేసితి? అను నిత్యానికర్మము చేసే సాక్షికి సాక్షికి వధ్యవృత్తాంతములు గప్పించుట, పట్టుపట్టుమీ ఆపుటి కప్పుడు అర్జుంటుసమ్యుతులను హానిరేని యితరసంకారారులగు ఓటరులకు చేయుట, రాజుగారిని విచారించిన తేలంలననియు, బయట రాజుగారున్నారు గాన పిలికింపు దనియు చేసిననూన గల వినిపించుకొనా పోవుట, నీ విచారణకు చాల పైచిత్తమును సమకూర్చెను.

చిరే శ్రీరాజుగారి నామినేషనులను రాఖుచేయుటలో కొంత గడదినేమూరము జరిగినది. హానిరేనివాడు ప్రారంభ

మున రెండు నామినేషనుఫారములు వార్డునెంబరు నేయకుండ రాఖుచేయబడినవి. శ్రీయుత గజవల్లి రామచంద్రరావుగారు “వార్డునెంబరు నేయకపోయినచో నామినేషనుల గద్దెపడ గల వ”ని చెప్పినచే, మరొక్క శ్రాత్ర నామినేషనులను రాఖుచేయవలెనని రాజుగారి కక్షయవారు తలపెరిచిరి. కాని రాజుగారు రచ్చట లేంబన నియమితమయ్యుచు దాటుకేయి యని ఆరుద్రాపడుచుండ శ్రీరాజుగారు రాదాని నే మోటారుపై క్లబ్బునకు పోవుచుండుట తక్కించినది. వెంటనే వారిండినాని శ్రాత్ర నామినేషనుఫారములనై వీరిచేరినను, మరొకందరు ఓటరుల చేరినను, సంతకములు చేయించి ఫారములు యొక్కకాలములో రాఖుచేయబడినవి. ఈ కడపటి ఫారములమీదనే చేర్చునగారు వైన వివరించిన చర్యకు జరిగిరి.

15 వ తేదీన ఈ నామినేషనులను (నూర్జిటిసి చేసిరి. నాటికమున శ్రీరాజుగారినిరప్పించి చేర్చునగారు వాజ్మూలము నుట్టిసికొనిరి. “అసంతకములు తమవే” యని రాజుగారు తెలిపినపదవ చేర్చునగారు “అవి రాజుగారి సంతకములేయని నిర్ధారణ చేసి “సరియైవే” యని తీర్పుచెప్పిరి. ప్రారంభమున వార్డునెంబరు లేని మొదటిరెండు నామినేషనులు గూడ సరియైనవేయని ఒప్పుకొనిరి. ప్రారంభమున వార్డునెంబరు లేని రెండు నామినేషనులను తీర్పులో పోర్టుపై కట్టి, రెండవనెట్లును ప్రతికక్షియగు కంభంపాటి కన్నయ్యగారి సాక్ష్యంతరముగూడ తీర్పులోనుదావారింపక పోవువలసి కడపటివానిని శ్రాత్రుచెప్పినయొ మొదటి రెండిటిని తీర్పులో ప్రస్తుతము కట్టినను (నూర్జిటిసి నాకు శ్రాత్రునీ నేయు ననియు పలువురిచే తలపెరిచినది. కాని తుదకు వాయుడుగారు అన్నిటిని ఒప్పుకొనిరి. ఒక్కనామినేషను మాత్రము ఒక్కనామినేషను ఒక్కనామినేషను రెండుమాన్లు సంతకము చేసింబడున చెడిపోయినది. దానినిమూరము చేర్చునగారు రద్దు పరిచిరి.

ప్రమాణముమీద సాత్వము పుష్కలమునకు చేర్చునగారికి అధికారములేదనియెడి శ్రీరాజుగారు సందేహించి ఆ విషయమై ప్రాశ్నెచుచేసిరి. వారిచే చేర్చునగారు తమకు అధికారముగలదని 45 యం. యల్. కేసు ప్రమాణముగ నుడిచి రూలింగు చేసిరి. ఎన్నికలు ఈనెల 27 వ తేదీన జరుగును.

నోటిసు

మెయ్య వి. కె. నాయర్, సి. ఎ. రామమనన్, ఏ. కానీ పరి మొదలగు ముగ్గురు ముఖ్యులతోను ఇన్వెస్టిగేటరు తరపున 1-7-28 తేదీ మొదలుకొని బ్రా కరింగు ఏబిట్టుగాను నేల్యుమేకగాను తనిచేయుటలేనని ఇందుమూలముగా అందరికీ తెలియజేయుచున్నాము.

Kerala Soap Institute, Calicut.

ప్రకటన

విశాఖపట్టణంబిల్లా శ్రీపురపల్లి తాలూకా విడం అగ్ర హారం కాపురమును కాగర్లమూడి నాసికరామకృష్ణగారి కుమారుడు నాసికరామయ్యగారు కైలూరుతాలూకా చిరుకుమ్మడి అగ్రహారములో వాకిపుండు కొన్ని స్వాధీనముగా సంపాదించబడిన మై. రి. త. మూల గల్లంబాళు పల్లం సర్వదుంబాయి నామన్న పాటిమెట్లనివేసిన స్థలమునకు ఆరు వాటాకు రిజిస్ట్రీ పాటిమెట్లలు రాఖుచేయుచు కాగర్లమూడి వాలయ వంతులగు వ్రాసిన 1904 ను॥ విల్లు ప్రకారం చిరుకుమ్మడి అగ్రహారమునాకొన్ని నాసికరామయ్యగారి నాటాకు రాబడిన భాగంబులు యాత్తుకు విల్ మక్తగా 4500-ను॥ నాటాకు వేల అయిదువందల రూపాయలకు కైలూరుతాలూకా చిరుకుమ్మడి అగ్రహారం కాపురమున వోరుంటి భాగమునాకొన్ని కన్నులనాటాకొన్ని పుయ్యూరు కాగర్లమూడి కొలక చాలపట్టణముగాను కంట్లాట్టె ది 14-7-1921 చేయబడి యున్నది. ఇదరుమూలము ఇతరులయెదురును కొనగూడదు. అట్లుకొనినచో మామకలిగిన యాత్తు:వ్వములను కొన్నివారే భరించవలసినదిగా పు.టుంది.

కొ. బాలకృష్ణయ్య,

నత్తెనపల్లి పాఖ్యానము

పతి 1-కి ధర్మము 1-0-0. పోపుఖయ్య ప్రత్యేకము. ఇయ్యది పర్వపురమాహాత్మ్య కథను ఆధారముగాగొని వ్రాయబడిన శ్రాత్ర కావ్యము లలితమగునైలి. భారాళమగు కవిత్వభార. కుండితులు మెచ్చుకొన్నది. ఆంధ్రకవిక కావ్యమును, 7, రెండుకట్టిసిధి, మదరాసు.

అంధసోదరీనమాజమయొక్క వాస్తవోత్పన్నము శ్రీకృష్ణదేవరాయలు అంధభౌమనిలయ వంశమునందు 21 వ శతాబ్దము 1928 వాడు శ్రీమతి చాటూరి లక్ష్మీనరసూరిబాగ్గి అంధుత్వము కింద జన్మపడును.

[illegible]

హాకిం అబ్దుల్లానుగారు

హిందూమతాన్ని పైకి మైత్రీగా ప్రకటించుచు గాన మందలెనుగాని నోల్లంపుననుగుర్చుచు హిందూ మతాన్ని తీయ మై త్రిని గూర్చియు ఏక కాలమునం జేసి చేయుదు. యుక్తమని నేను తలంచెనను మహమ్మదీయులలో కొందరికి సరాజును నందుకట్టుదల తక్కువగానున్నదిగాన జబయతులారబును క్వరాజునును యారెంటిని గూడ భణముగా చేర్చు రచి సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించినవో మహమ్మదీయులకును మతానుకూలమును. అట్లుచేసినవో విచారణముకూడ కలగలదు. విచారణలకుండును రిపోర్టులతోను కాలమును కృతచేయగూడదు. గాంధీయ మహాత్ముడు కార్యాచరణమునందుకుట మన అవమృతను ప్రపంచమునకు తెల్లపించుచుండును అని హాకిం జనుడినను

గాడిచర్ల మారినర్వోత్తమరావుగారు

కానోల్లంపున మంత్రవాదనము. కేకొవ్వకొందును. దాని ప్రారంభించుటకు నేనిపుడు కిద్దముగానన్నను గాని హిందూమతాన్ని పైకి మైత్రీ వాగుగావ్వడమగునయితేర్వాము నామోదించుదదని నేను నూచించెదనని సర్వోత్తమ రావుగారు నుడివిరి.

అయ్యదేవర కాళేశ్వరరావుగారు

నేను మారినర్వోత్తమరావుగారితో నేకీభవించుచున్నాను. ఈ తీర్మానమున కిది యుక్తమయముకాదు. కాకినాడ మహాసభలో దీని నుపపాదింప దరచని కాళేశ్వరరావు గారిని.

పుకట్ల త్తమ దాసు టాండనుగారు

కానోల్లంపునను గూర్చి యా మహా సభలో నామోదించబడిన తీర్మాని న మిపు డక్షులుతో నున్నదిగాన వరల నిశ్చయితీర్మానములు చేయుటవసరము. కానకభాప్రచేత తీర్మానము నామోదించి నందులకు ప్రతిగా దీని నామోదించుట యను అవసరమేమిదగా ఇదివరకు కాంగ్రెసు మహాసభలలో చేయబడిన ప్రకటనలను దేక్షియు లింకలో మరునకు అని టాండ నుగారిని.

తీర్మానమును నడలుకొనవలెనను సూచనలు

తీర్మానమున కడలుకొనవలెనని కొందరు డాక్టరు కిన్ లుగాకీ నూచించిరి. తీర్మానమును వదలుకొననో సభలో మరల నిర్ణయములేదను అని కొందరిని.

ఇంకను సభ్యులలో మరికొందరి అభిప్రాయములను తెలిసికొని విమర్శించియుచితమోఅది చేసెదనని కిన్లుగారిని.

ప్రతికచంచుగారు

కానోల్లంపునను (ప్రారంభించుటకు అప్పకృతానివారణము, హిందూమతాన్నిపైకి మైత్రీ, మన్నుగుని నెరవేరుటకు సరకునియు, అవియన్నియు సాచేరకుండ కానోల్లంపునను ప్రారంభించగూడదనియు గాంధీయమహాత్ముడు నిధించెను. ఇపుడు జేయునందె కమ్యూను లేదు గాన కానోల్లంపునను ప్రారంభించగూడదని, ప్రతికచంచుగారు నుడివిరి.

విలులుభాయి పటేలుగారు

కేసీతీర్మానమునదలి నిర్ధారము నామోదించుచున్నాను. ఇపుడు సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించుటకు గూర్చి రాష్ట్రములవారికి సంపూర్ణస్వాతంత్ర్య మిచ్చబడినది కాని అట్టి రాష్ట్రీయ సత్యాగ్రహములనుగూర్చి రాష్ట్రములవారికి కలహల నిచ్చుటకును కమిష్నీ జేసీయ కానోల్లంపునను ప్రారంభించవలెన అవసరము కలిగినపుడు వివిధరాష్ట్రములవారు కలసి కని చేయుటకు యేర్పాటుచేయుటకును ఒక స్థిరసంఘమును యేర్పరుచుకొని కొరెదిన అని. జె. పటేలుగారు నుడివిరి.

ప్రొఫెసరు ఇ.ద్రగారు (ఫిల్లీ)

ఈ సభలోని కానోల్లంపునదలి తీర్మానము నామోదించియున ఏ కానోల్లంపునను కదలివేసేరేమో యను అనుమానము ప్రజలకు కలగలదు. కాన నట్టి సత్యాగ్రహము కలగకూడదు. యీ కానోల్లంపున తీర్మానము నామోదించవలెను. అని ఇ.ద్రగారు నుడివిరి.

అబ్దుల్ హిమానుగారు (కంబాబు)

ఇట్టి తీర్మానమును మహాసభ వారామోదించిరి కాకమున యిపుడేమి ముగిసిన లాభములేదు తరీగమును. దేశీయులను మోపుచుండ ఆదిగాక పనిచేయుటకు ఆభిలషాత కాంగ్రెసు రాష్ట్రములందె చేయున్నది దానిని బలపరచి అట్టి తీర్మానమును ఆంధ్రప్రదేశ్ లోను దుండుకట్టు చేయవలెనని గాని కానోల్లంపును కేసీయకుటలకు ప్రయోజనములేదని కంబాబురాష్ట్రపు అ.బి. అబ్దుల్ హిమాను ఫిరోజు దీనుగారు నుడివిరి.

మొక్కట్రాముగారు

తీర్మానము నామోదించవలెను. దేశమునం దయిమవర్తము లేదనవలెను దుర్బలము. కేకొవ్వకొందును గూడ దీనియందు చేర్చవలెను. అని మొక్కట్రాముగారు నుడివిరి.

కేకొవ్వకొందును ప్రత్యేకతీర్మాన ముపపాదించబడును. కావున దాని నిందుచేర్చుట అవసరమని సభ్యులు మొక్కట్రాము గారి నూచనను నిరాకరించిరి.

కేకారముగా రుపవర్తించుచు ఈ తీర్మాన మనవసరమని నుడివిరి.

గారీకొంకరుగారు డాక్టరు కిన్లుగారి తీర్మానమును పూర్తిగా బలపఱచి.

తరీగిగా అభిప్రాయజేయు తీర్మానమునను, తీర్మానమును సవరింపవలెనని వజ్రపుర కొరినందునను, జవహర్లాలు నెహ్రూగా కొకవరణ నుపపాదించిరి.

ఈ ప్రయత్నము కేసీతీర్మాన నిలిపి యుంచులెను. ఈ లోగా డాక్టరు కిన్లుగారు యితరులతో నాలోచించి తీర్మానమునకొన్ని సవరింపజేయవలెను. అని జవహర్లాలు నెహ్రూగా నుడివిరి. దానిపై ఓట్లు పుచ్చుకొనగా ప్రతికూలము సంఖ్యలో అనుకూలము సంఖ్యకంటె ఆరుకురు మెచ్చుగా నుండి సవరింప తీర్మానము ఏగిపోయినది.

ఈ తీర్మానము నామోదించిన గాని హిందూమతాన్ని తీయకపుర కుడరదని భజుల రహిమానుగారునుడివిరి.

లాలా భునిచంచుగారు

మరికొవ్వకొందును ప్రతియుండగా యిట్టి తీర్మానమును మన నామోదించినవో మనకు మరీధిరములేదనియే తోటలు తిలకురు. హిందువులు, కిమ్ములు, మహమ్మదీయులు మున్నగు మతములవారి మరీధిమయముల కొరకు కాంగ్రెసువారు కానోల్లంపునను ప్రారంభించుటనుచితమని భునిచంచుగారు నుడివిరి.

అచార్య గిద్దానిగారు

కానోల్లంపుననునకు దేశము సంసిద్ధముగా లేనను వాదమునిరాధారము. గయలో ఆమోదించబడిన తీర్మానము మోతొక పోతుటకు యిట్టినిర్ధారముకు అనుమానము కారణము. డాక్టరు కిన్లుగారి తీర్మానమునను సంతకము లన్నియుతోలిగిపోయినది. కావున నే నేను దాని మహాపూర్వకముగా ఆమోదించుచున్నాను గాంధీయమహాత్ముని విడుదల భజులుగానుండవలెనని తీర్మానము లో లేదు. క్వరాజునుపాదనమే భజులుగా నుండవలెను. దాని ఫలితముగా గాంధీ మహాత్ముడు విడుదల కెందును అని నూచించుట. అని నేను దానుగారి దెలియజేయుచున్నాను అని గిద్దానిగారు నుడివిరి.

మాలానా మహమ్మదాలీగారు

కంబాబు సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రతిభులు ఆరాష్ట్రములలోని ప్రజలభావములను సరిగా గ్రహించియు కలదను (మీరచటికి కచ్చియాడు డను కేకలు) కంబాబు ప్రజల సంకతి మిగిలెనాకు బాగుగా తెలియును. ఉత్సాహవరకురు కనిని నామోదించినవో అందరికంటె ముందుగా వారే యేకీభవించి కని జేవదని నేను చెప్పినను. అని మహమ్మదాలీగారు నుడివిరి.

తీర్మాన మోదించబడెను

తీర్మానమునై వోట్లను పుచ్చుకొనుటకు ముందు కిన్లుగారు కొన్ని సవరింపజేసిరి. తీర్మానమునై ఓట్లుపుచ్చుకొనగా 68 మంది అనుకూలముగను, 24 మంది ప్రతికూలముగను వోట్లుయిచ్చిరి.

స్వరాజ్యమును శీఘ్రముగ

సంపాదించినగాని గాంధీయమహాత్ముడు మున్నగు నాయకులను చెరసాలనుండి వదలరు. జబరుతులారబుకు స్వతంత్రము కలగద. కంబాబు అక్రమములు తొలగవు. గాన ప్రత్యేకముగా కానోల్లంపునను కొనసాగించుటకు ఒక ఉపసంఘము నేర్పరుపవలెను.

తీర్మాన మోదించబడినపుడు దానిని మహాసభలో నామోదించెదమని, డాక్టరు కిన్లుగారి నాయకత్వముక్రింద కంబాబు సంయుక్తరాష్ట్రముల ప్రతిభులు సభలో జరిగిరి.

ఉపసంఘము ఎన్నిక

ఏమగుచు సభ్యులను ఉపసంఘముగా ఎన్నుకొని యితరులను చేర్చుకొనుటకు వారి కధికార మిచ్చవలెను. అను తీర్మానమును కునిలాలు కొతంగా రుపపాదించిరి. ఉపసంఘమున సభ్యులు 7 గురుకంటె మెచ్చుగా నుండకూడదని వోనెపు, వారి సర్వోత్తమరావుగారు నూచించుటకు 7 గురు సభ్యులు మూర్తిమే యెన్నుకొనబడిరి.

దేశీబంధుదాసు, డాక్టరు కిమ్ములు, మాలానా మహమ్మదాలీ, వల్లభాయీపటేలు, బాబురాజేంద్ర ప్రసాదు, సుందరసింగు జవహర్లాలు నెహ్రూగార్లు ఉపసంఘముగా ఎన్నుకొనబడిరి. ఈ ఉపసంఘము మునకు డాక్టరు కిన్లుగార్లు కార్యదర్శిగా ఎన్నుకొనబడిరి.

నాభాతీర్మానము

నాభామహారాజును తొలగించుట అక్రమము, అకాశ్రియము. దీనివలన సంస్థానాధిపతులకు చాల హానికరమగు కొత్త విజ్ఞాన కవకాళము కలుగుచున్నది. అనుతీర్మానము ఆమోదించబడినది.

శ్రీశ్రీశ్రీ లగు క్షిరాంకుజదత్తుగారి మరణమునకు సానభూతి తెలుపుచు తీర్మాన మోదించబడెను.

గురకాబ గుల్లో అకాలిలు సత్యాగ్రహము నొనరించి విజయలయనందుకు కాకి నభినందించునట్టి తీర్మాన మోదించబడెను.

జపాను సహాయతీర్మానము

జపానువారికి భవనమును శ్రేయకలెనుతీర్మానము నుపపాది పగా యిపుడు భవనమును సంతకార్చుట కష్టమని కొందరు ప్రతికూలముగా మూట్టాడిరి. కాని వాసుగారు అది సరికాదని మందలించిరి. మనము జీవకారణ్యమునుమాచి తోడిమానవులకు సహాయము జేయుట మన ముఖ్యవిధియైయున్నది. అంతే గాక మహిపుడు సహాయముజేయువో ఆభిల ఆసియా సమ్యేకమునకు గూడ అవకాశము యేర్పరుచు ఒక్కటకూపాచులకు సమకూర్చుటకు పోయినవో కాంగ్రెసు మహాసభ యని చెప్పుకొనటకు మన దర్శక యుండ దని వాసుగారు నుడివిరి. జపాను కిషీకొండము విహారాష్ట్రముల వారికి సహాయము జేయవలెను ను తీర్మానము ఆమోదించబడినది.

17వ తేదీని జరిగిన విషయ నిర్ణయ సభ

17వ తేదీ రాత్రి జరిగిన విషయ నిర్ణయ సభలో బ్రిటిషు సభకుల బహిష్కారము నాగపూరు కల్యాణము, హిందూ మహమ్మదీయుల మైత్రీమున్నగు తీర్మానములగుర్చి చర్చ జరిగినది.

బ్రిటిషు సభకులను బహిష్కరింపవలెనను తీర్మాన మోదించబడెను. అనుకూలురు 46 గురు, ప్రతికూలురు 28 మంది.

అవసరమహాసభ

మూడవరోజు సమావేశము కానోల్లంపున తీర్మానమునైని చర్చ

17వ తేదీ మధ్యాహ్నము మరల కాంగ్రెసు మహాసభ జరిగినది. విషయ నిర్ణయ సభలో వలెనే మహాసభలో గూడ కానోల్లంపున తీర్మానమునుగూర్చి చాల తీవ్రము చర్చ జరిగినది. కంబాబులో హిందూమహమ్మదీయుల కలలు గాన కానోల్లంపున తీర్మానము నామోదించ గూడదని కంబాబు కాంగ్రెసు ప్రతిభులు వాదిచి తీర్మానము నెదిరించిరి. నాభామహారాజును తొలగించుట, అకాలిల ఉద్యమము, జపాను దుర్భేదము మున్నగు విషయములను గూర్చి గూడ మహాసభలో చర్చ జరుగవలెనని 17వ తేదీ కార్యక్రమ కట్టిలో నున్నది.

సభ ప్రారంభము కాగానే జాతీయ గీతములను పాడిరి మహాసభలో సమాధాన తీర్మానము నామోదించినందులకు. కాంగ్రెసువారిని మహమ్మదాలీగారిని ప్రకండించుచు లాలా లజపతిరాయగారు వండిన తిండివార్తను కాంగ్రెసు కార్యదర్శి దగ్గరల గోపాలకృష్ణయ్యగారు చదివిరి.

రాంభోజదత్తుగారిమరణము

కాంగ్రెసుసభ్యులలో చాల అనుభవజ్ఞులును, గొప్పసంఘ సంస్కర్తలును, అగు రాంభోజదత్తు చాదరిగారి మరణమున కీమహాసభవారు చాల చింతించుచున్నారు. అను తీర్మానము అభ్యుక్తు దుపపాదించెను. తీర్మాన మోదించబడెను.

జపాను తీర్మానము

జపాను దేశీయులకు కట్టపించిన గొప్పఆడకు కాంగ్రెసు సభవారును, నిరతియులందరును, చాల దుఃఖితులై భారతీయుల పక్షమున ఈ సభవారు జపానువారికి మనఃపూర్వకమున సానభూతిని తెలుపుచున్నారు. కైర్యకాసులకు జపాను వారు స్వయంకృషీకరలను, వనోరార్థ్యములను, ఆతిథ్యములుకే ప్రస్తుత దుస్థితిని తొలగించుకొనవలెనని, యీ కాంగ్రెసువారు నిస్సంకోచముగా నమ్ముచున్నను భారతీయులకు మన ఆభిమతిని సాదరు లగు జపానువారిపట్లల సానభూతిని నిశ్చయముగా ప్రస్తుతము జపానువారికి కలిగిన దుస్థితిని తొలగించుటకు ఆభాక క్రిని వారికి భవనముచేయవలెనని యీ సభవారు కోరుచున్నారు. అను తీర్మానమును అభ్యుక్తు దుపపాదించెను. తీర్మాన మోదించబడినది.

కానోల్లంఘన తీర్మానము

ఈ తీర్మానము దాక్షిణ్య కియ్యగారు ఉపసాదించి. ప్రస్తుతము కానోల్లంఘనమునకు శత్రువు నిద్రము లేదని చెప్పి వారు, దానికి గల కారణమును కరిగి గమనించుచుండలేదు. కాంగ్రెసు వారు ప్రజలను పోషించుటకు సరిగా నుపయోగించక పోవుటవలననే యీ దుస్థితి కలిగినది. మరల కాంగ్రెసుకు ప్రజలను పోషించుటకు సరిగా వినియోగించుటకునే శత్రువునందు వికారము కలిగించుటకు కానోల్లంఘన మన సరము. 1921 లో ప్రజల కెట్టి ఉత్సాహము: దేని? అట్టి ఉత్సాహమునే మెట్టచే కలిగించుట ఇప్పుడీ శత్రువును మేల్కొలుపుటకు గృహి. చాలమంది మహమ్మదీయులను కిక్కించును మాకు సహాయము చేసెదమని మాకు వాదనములు చేసియున్నారు. అని కిక్కిగారు నడిచిరి.

వల్లభాయి పటేలుగారు

తగిన పరిస్థితులు ఎన్నడో కలుగునని భయము నీరీక్షించుచున్నామని. ఈ పరిస్థితి మరలకనివచ్చును మేమునున్నది. ఎప్పుడు, ఎవరు సాధ్యమగునో అప్పుడు అవల సేదోయి కవిధమగు కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటవలననే అట్టి పరిస్థితి కలుగును. కాంగ్రెసువారును ఏదోయి చిన్నపని నందు స్వల్పమగు యెత్తున గాక శత్రువునందరికీను పెద్ద యెత్తున కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు అన్ని రాష్ట్రములవారును సంసిద్ధులుగానుండవలెనని హెచ్చరించుటకే యీ తీర్మానము ఉపసాదించబడినది. ఏకకాలమున అన్ని రాష్ట్రములందు సత్యాగ్రహము ప్రారంభము కావలెన. శంభాబులో హిందూ మహమ్మదీయుల మైత్రీ సరిగా లేనందున అచట మాత్రము ప్రారంభము కాదేమోనను సంశయము కలుగుచున్నది. శంభాబులో గూడ సత్యాగ్రహమును ప్రారంభించిన నే వివాదము తొలగింపు. ఏకయిన నొక రాష్ట్రమునందు తొందరగా కలిగినప్పుడు, తక్కిన అన్ని రాష్ట్రములవారును అప్పుటకు బోయి సహాయము చేయుదురని కాంగ్రెసు సత్యాగ్రహములన కాంగ్రెసు స్పష్టమైంది. ఈ నిద్రకము సామాన్యమైనది గాను సత్యాగ్రహమున మనము ప్రారంభించినచో నది యెన్నటికిని విఫలము కావలదు. తాత్కాలికముగా నెవరైనా పోషించినప్పుడు, లేక, వినియోగపరిచినప్పుడు మరల రెట్టింపు బలముతోను పరావర్తనము మనవారు ముందుకురాక మానరు. అని కల్లభాయి పటేలుగారు నడిచిరి.

డాక్టరు నరేంద్రపాలుగారు

ఇదివరకు పెద్ద పెద్ద ప్రతిజ్ఞలతోనే వాటిని పెరగజేసినా ప్రభుత్వ కాంగ్రెసువారి ప్రతిజ్ఞలను ప్రజలకు నశ్యము తొలగిపోయినది. కావున మరల నట్టి ఉత్తరమార్గప్రజ్ఞలను చేయగూడదు. రాజకీయ విభా:మునందు శంభాబు రాష్ట్రము నెనుక బడు నది కాదు. కాని అచట మరల కలనాములును దొర్ల క్యములును హెచ్చుగా నున్నవి. అవిప్రత్యక్షముగ కనబడుచుండ కనుక మూసికొనవలయు. ముందు విమర్శమును కలిగించి ఏమట్టి నీరీక్షానముకు అపొందించుట మంచిది. లాహోరులో లాఠీచార్జి కిలావీగూ మింగన అటులనే నిలచియున్నదను విషయమును బట్టియే పరిణామవారు సత్యాగ్రహమును ప్రాణత్యోగమున నిద్రముగనన్నాలో లేదో మీరె యూహించుకొనవచ్చునని సూచించుటగూడ నుడిచిరి.

భిముస్లాలుగారు

నిరంకుశోద్ద్యోగుల వారినండి కాపాడుటకు అధికారాధ్యక్షులవలెను శిరోకసాధనము లేనేలేదు. వ్యాధిపాదములను విద్యాలయలను బహిష్కరించుట వలనన, అసహాయాధ్యక్షులను వలనన స్వరాజ్యమును ప్రత్యక్ష ప్రతిఘటన మొక్కటియే క్రేస్తమగు సాధనమని, ప్రపంచమునందన్ని జాతుల వారిచే తమ గూడ కాంగ్రెసు కు సామర్యము కలిగింది. శంభాబునందు కానోల్లంఘనము సాగదని కొందరనిరి. గురుకావారు శంభాబులో నిదికాదా? అచట సత్యాగ్రహమునకు విషయము గలగలేదా? మహమ్మదాలిగారు అప్పుడు విషయముకలిగినది. కాని అసత్యాగ్రహమును జరిగినవాడు అలాగేనే కల్లభాయిగారు, హిందువులను మహమ్మదీయులను గూర్చి భగవంతుని ఆశుగ్రహమున్నచో నిష్కల సాధనముతో హిందువులను, మహమ్మదీయులను ఏకభవించుటకు మహాభాగ్యము లేనే కలగగలదు. ఈ తీర్మానము నెదిరించిన దునివచ్చుచున్నది ఇక్కడ జరిగినామో పోరుచున్నామని ఒక కరకరమునందు వ్రాసిలే. శంభాబులో జరుగునది సత్యాగ్రహముగాదా? అది కాన్వల్యముతో దీవన త్యాగ్రహము. అచట సత్యాగ్రహమునకు సలహాయము చేస్తున్నారు. బెత్తెముతో కొట్టుచున్నాను. రాధియచున్నాను. నెదలకొట్టుచున్నాను. మహమ్మదీయులను సంపాదించుటకు కానోల్లంఘనమును ముందుక సాధనము లేనేలేదు. మహారాష్ట్రను, ముల్తాను కొట్టుటలతో కాదుకాని కారణ ము కలిగి పోయినది. మీరు కానిని మరల సంపాదించుకొన వలెనని యీ తీర్మానము కామోదింపుచు. అని భిముస్లాలుగారు నడిచిరి.

నర్సారెడ్డి మంగళసంగు గారు

నిన్నును సమాధాన తీర్మాన ముమోదింప బడినందున నిర్మాణ విధానమును కానోల్లంఘనమును కాంగ్రెసు వారు తదితరే కాననభావనలతోనే కామోదింప గల సహాయము చేయుట కలగవచ్చును గాన నట్టి అనుమానము కలుగుట జేయుట కిలానోల్లంఘన తీర్మానము కామోదింపుట ముఖ్య విషయము. నిష్కల తీర్మానము కామోదింపి తోడ్పడెదమని నేను వాదన మొనరించెదనని నిష్కల సమాధ్యక్షులు గూడ ముగిసింపుగాను నడిచిరి. ఈ సభాకాలంలో కల్లభాయిగారు, బట్టల నువ్వయ్యగారు పరేర. ముట్టియ దుర్గులను చిన్నాములను గూడ భద్రకల్పితముతో తయారు చేయించలేదు మ: కానోల్లంఘన సత్కార మురికిగా నున్నదని సింగుగారు నడిచిరి.

మాలానా మహమ్మదాలిగారు

ఈ కానోల్లంఘన తీర్మానములన దాక్షిణ్య కిలయి గారు శంభాబులో ప్రోద్బలమును హిందువులకును మహమ్మదీయులకునుగూడ నైకమ్యమును కలిగించగలిగిరి. శంభాబులో హిందూమహమ్మదీయ వివాదములు కలననే దీనివలన హెచ్చరించిన శంభాబు వాడుకలు అందులకు తమ వాద్యతలను తొలగించుకొనవలదు. చెంపలలో నుండిన దాక్షిణ్య కిలయిగారు మాన్యు కొద్దిమంది వాడుకలు తప్ప తక్కిన వాడుకలందను తమవధిని పెరకేర్పరైరి. వారల వివాదములను నివారించుటకుందగా వారలు చేతుక మిన్నకుండిరి. ఈ రోజులకు శిరోక ర్యాలో కారణమున్నట్లును మీర వారిని నిందించుచున్నట్లును ఇప్పుడు నీరీక్షా మూలక సాగి ఒక తెలుగుడు, ఒక నరకర్యము గడుచిచ్చెదన. అప్పటి కేవలం లను తొలగించెద మని పీఠికైన పూచీపడెదరా? అట్లు ప్రాచీన పక్షివో శంభాబులో తక్కిన రాష్ట్రములవారు రెదరును గూడ ముందుక సంకల్పరహితముగా వలెనని నేను వారిని నేమకొని ఎట్లులైన ఒప్పించెదన. శంభాబు వాడుకలు అటుల ప్రాచీపడెనో ఇకలో పనినై చేసెదరా? శంభాబు వివాదలను గూర్చి సభలలో నువ్వయ్యగారు ప్రతిజ్ఞలకు వ్రాచుము వానిని కలపెట్టుట. ఆ విషయమునే ఎత్తెంద సంగుక అని యొక పక్ష ప్రాచీపడెదరా? అటుల చేసివో ఇరరాష్ట్రములవారు రెదరైన నీ వివాదలను తొలగించుటకు ప్రాణత్యోగ గలగుదురు. ఈ ప్రశ్న వ్యాఖ్యమై దనుకా కాదా? (వ్యాఖ్య మైనదే) శంభాబు మాన్యు విషయముతో నిండి అన్ని రాష్ట్రముల వారుగూడ నిట్లు ప్రాచీపడెదమనియే నేను కోరెన. మీరింకను వివాదములను చెంచుచు నేయిడగా మేములు వానిని తగ్గింపగలగుము? అన్ని చోరము వాన్యు! మేముకయాల స్థితి పోయినందుగా మీరింకొ:ముల వానిని కల్లభాయిగారు టుకు నూన పోయియున్నారే. ఇక నది ఎట్లు పుచ్చును?

దొర్లకరహిష్కము ముఖ్యతమని గాంధీ మహాత్ముడు విధించియుండెను. మన శంభాబు సాధనల దొర్లకరహిష్కమంత ప్రకంపనముగా నున్నది! ముల్తాను మాన్యునుగొట్టును నీకాంత మూర్ఖులు ఈ సాత్వికమును మానక దొర్లకరహిష్కమును వికలిత నిష్కరము. వారు మాత్రము కలము దొర్లకరహిష్కము. ఇరరాష్ట్రములవారు రెదరును పశు రావణులు కావున మనము కానోల్లంఘనమును మానవలెనని వారి ప్రదీపకా నెల విచ్చుచున్నాను. ఆ సంగతి గాను నున్నది" అని మాలానా మహమ్మదాలిగారు నడిచిరి.

గోపీ చంద్రుగారు

శత్రువు కానోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధులుగా లేదని లాల్ బలవతిరాయగారు నడిచిరి గోపీ చంద్రుగారు నడిచిరి.

విశ్వభాయి పటేలుగారు

ఇదివరకే స్వరూపమైన కానోల్లంఘనము నేరు. అని కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు శత్రువు కలిగి నీతిగా నున్నదా లేదా యని విచారణచేయుట శత్రువున బడి యిప్పుడు విరమించిరి. ఇప్పుడు క్రొత్తగా శత్రువునబడె నున్న కానోల్లంఘన సంఘము కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించుచు చక్కగా కొనసాగించుటకే ఏర్పరచుచున్నది. కాని యీ సంఘమువారైనను కనిసము మూడు నెలల లోగా కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించవలదు. నాను రెండాడే రణము కనబడుచున్నది. అఖిలభారత కాంగ్రెసు కార్యసంఘ స్థాయి సంఘములకు లోబడని మరల స్వతంత్ర సంఘముగాని కాంగ్రెసు మహాసభ వా శివరచినవో నది కాంగ్రెసు నియమములకు విరుద్ధమగును. రాష్ట్రములలో కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించుటకు రాష్ట్ర శివసంఘములకు స్వాతంత్ర్య మొసంగుటగూడ ఉచితమౌ తోచును. కాంగ్రెసు మహాసభవారిపు డేర్పరచవలసిన కానోల్లంఘన సంఘమునకు అఖిలభారత్య జేకసంబంధమగు కానోల్లంఘనమున కేర్పాటుచేయుటయే గాక రాష్ట్రములలో జరుగు కానోల్లంఘనమునుగూడ పరిశీలించవలెను అట్టి పరిశీలన సంఘములేని లోటు మాకు కాంగ్రెసుకు వాగుగా తెల్లమై ది గాన యీ రెండు సరణులనుగూడ చేర్చవలెనని వి. జి. పటేలు గారు కోరిరి.

అనపాల్ గారు

కానోల్లంఘన సంఘము అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘము లకు లోబడునట్లు ఏర్పాటు చేయవచ్చునో ఈ రెండును స్వతంత్రముగా వనిచేయుటవలన సంఘర్షణ మేర్పడక యోదు. అని అనపాల్ గారు నడిచిరి.

ఏమట్లు సభ ఒక గంటనేపు విరమించబడి మరల ప్రారంభించబడెను.

జే. శి. బంధు దాసుగారు

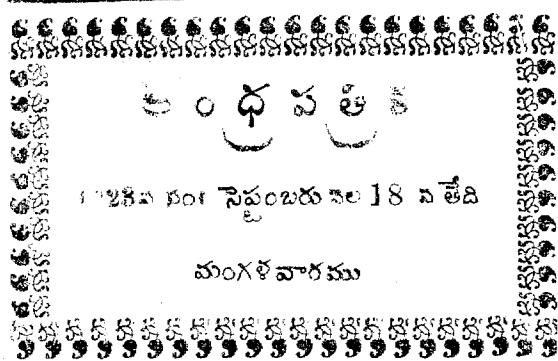
మన మందరమును ఏకభవింపి క్రొత్తగా వని ప్రారంభించవలది యి. కానోల్లంఘనము యొక్క ప్రయత్న సాధనము:గాక స్వరాజ్యమును బడయుటకు సమర్థమగు సాధనము కానోల్లంఘన మొక్కటికప్పు జేరదీయును లేదని మరల నీసభవారు ప్రతిజ్ఞలు టకసరముగానే నీ నీరీక్షాము కామోదింపుచున్నాను. ప్రస్తుతమున్న కాంగ్రెసు నియమములన బట్టి అన్ని ఉపసంఘములను అ. భా. కాం. సంఘములకు లోబడియుండకల్పించు గాన వి. జి. పటేలుగారి సరణ అనన సకము. ఎట్లులైనను సంతోషమును తొలగించుటకు అభ్యర్థులకు ఉత్తర వ్రాసిన చాలను కాననభావనలను నడుపు కానోల్లంఘనము నకును ఎట్టి విరుద్ధ మెంతము క్రమము లేదు. కాననభావనలను గూడ (కాంతి యంత) క్రమమునం దొక భాగమే (నిశచయమును) అది మనకానోల్లంఘన విధానములకు గూడ తోడుపడును. కానోల్లంఘనమును నెట్టనే ప్రారంభించవలెనని యింత కాలములోగా అరంభించవలెనని నీ తీర్మానమునం దెట్టిమితియు ఏర్పరచబడలేదు. రెక్కరకరము సరిగా కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించుట సాధ్యమైదు అనసము కలిగినవారము:జులలోనే ప్రారంభించవలసినవచ్చునలేదా రెండుమాసములు జరిగినట్లుట ప్రారంభము కాక పునీ రావగారు నడిచిరి.

దాను కల్లు నడుపుటచే: జి. పటేలు అనపాల్ గారు కన బలమునబలుకొనిగాని అనపాల్ గారు రధ్యక్షుని ఉత్తరమును కోరిరి.

అప్పుడు మాలానా అటుల కలం అడుగుగా సభలో లేనందున పండిత మోతీలాలు నైహూగార్హ్యక్షుక నడిచింది. అ. భా. కాంగ్రెసు సంఘముల అధికారమునకు లోబడిని ఏ సంఘమును ఉరిదించడ దని అభ్యర్థుడు స్థిరపరచెన.

శ్రీమతి సరోజినీ శర్మగారు

శత్రువు కానోల్లంఘనమునకు సంసిద్ధులుగా లేకపోయిననుగూడ కానోల్లంఘనమును ప్రారంభించు సుద్దేశముతో నీ తీర్మానము పసాదించబడలేదు జేయులందులకు సంసిద్ధులుగా నుండవలెనని హెచ్చరించుట కాక ఆ కానోల్లంఘనము తీర్మానము కామోదింపబడినది. అటుల జేకేయులనుగొట్టుచున్నచో అవసరముకలిగించెంట్టనే మరము మన అభ్యక్తి కిని మాపింప విలసము మును నిష్కలములను అక్షయమునై సత్యాగ్రహమును సాగించినచో స్వాతంత్ర్యమును బడెనీతిమని అలెటాగా ప్రకటింపగలగుదునని శిరోజినీ శర్మగారు నడిచిరి.

అంధ పత్రిక

1928 సం. సెప్టెంబరు 18 వ తేది

మంగళవారము

శాంతి దూత

నేటికిన ము గాంధీమహాత్ముని సంస్మరణదినము. మహాత్ము డి.కె.ను చరిత్రలో నుండుటయు, స్వరాజ్య మింకను సిద్ధింపక బోవుటయు ప్రతిభార కియ్యవలయు విషయము గలిగింపక బోదు. గాంధీ మహాత్ముడు కారాగృహమున నున్నను అతని కీర్తి దిగంతముల వ్యాపించినది. శాంతిరక్షకులలో నగ్రగణ్యునిగ నెంచి, గాంధీమహాత్మునకు నోచిలు బహుమానమును పాశ్చాత్య ప్రపంచ మొనగడలచి నటుల వదంతులు వ్యాపించియున్నవి. ఇంద కు ఫలిత మిగ మహాత్ముడు విడుదలయగు నను వదంతిగూడ వ్యాపించియున్నది. నిమితి సంవత్సరమే ఇట్టి బహు మానము నిచ్చుటకు ప్రయత్నింపగ, బ్రిటీషు ప్రతిక లేమి, బ్రిటీషు ప్రచారకు లేమి మహాత్ముని నడ తిను గూర్చి అసత్యపు వృత్తాంతములను వ్యాపింప జేసి, ఆ ప్రయత్నములను కొనసాగింపజేసి రిని తెలియచున్నది. ఈ మారయినను దురభిమానులు నలువురు ప్రాతికూల్యము గనుజూచి యుండురు. పీ రెటుల దెలిపినను, గాంధీమహాత్ముడు శాంతి దూత యనుటకు సందేయములేదు. అహింస నింత నిష్కర్మగ నవదేశించి, దాని నాచరణలోనికి దెచ్చిన వాలో గాంధీమహాత్ముని కన్న అధునిక యుగమున మిన్న లగువారు లేరనిట స్పష్టము. పాశ్చాత్య ప్రపంచము నోచిలు బహుమానమును గాంధీమహాత్ముని కర్పించి వారిని గౌరవించునని, తిన్ను తాను గౌరవించిన దగును. ఏదరభిమానము చేతనయినను ఇందుకు బూనదేని, గాంధీమహాత్ముని కెట్టి లోటు వాటిల్లనేరదు. గాంధీ మహాత్ముని యొక్క విలువను ప్రపంచ మిదివరకే గుర్తించినది. అతనిసందేశము మహాత్మాత్వ మని హిందూ దేశమే గాక, ఇతర నాగరిక దేశములు గూడ గ్రహించినవి. క్రీస్తునకు గాని, బుద్ధునికి గాని, ఎట్టి గౌరవము లవసర మయ్యెను? గాంధీమహాత్ముని సందేశపు శ్రేష్ఠత కాలక్రమమున నింకను బాగుగ నెల్లడి యగును. పాశ్చాత్య ప్రపంచము కలవర పూరితమై, శాంతిరక్షణకు మార్గము గనపింపక కలతపించు చున్నది. మరల ప్రాత మార్గములనే ద్రోక్తి దుఃఖము గాంచుచున్నది.

ప్రపంచ శాంతిని రక్షించుటకు, గాంధీమహా త్మునికన్నను అనుకూల మార్గము జూపగలవారు వే ండరు. గాంధీమార్గము హిందూ దేశమున స్వ రాజ్య సిద్ధి కొర కనుసరింపబడుచున్నను, ప్ర పంచ మున కంతకురు తరణోపాయము జూపగలదు. నోచిలు బహుమానమును గాంధీ కొనగూచో, పాశ్చాత్య ప్రపంచ మీ సంగతిని గుర్తించినటుల యూహించవచ్చును. గాంధీమహా త్ముని నేడినమున ఎక్కడు భక్తితో స్మరింపవల సివయవసరము గలదు. అతడు వెలుపలనున్నపు ప సేశదృష్టి నేతమ ఖమునకు ద్రిష్టి అత్యధృవీరితని ప్రజలను నడిపించెను. అతడు కారాగృహమునకు బోవగనే, వివాదము లారంభమయ్యెను. అవి గామగాను పెరుగవెరిగి దేశమును సందిగస్థితి

లోనికి దెచ్చెను. మహాత్ముని కదలి యల్పవృత్త మనియు, దానివలన స్వరాజ్యము త్వరితముగ సిద్ధించు ననియు స్పష్టముగ గోచరించు చున్నను స్వరాజ్యపక్షమువారు పెడమార్గము ద్రోక్కిరి. వారిని మరల్చుటకు చేసిన యత్నము లన్నియు వ్యర్థ మయ్యెను. కాంగ్రెసు తీర్మానములను వారు లెక్కగొకబోయిరి. కాంగ్రెసునం దిందువలన వివాదములు పెరుగుచు, కాంగ్రెసు కార్యక్రమ మునకు తీవ్రనిరోధము గలుగుచుండటచే, ప్రత్యేక కాంగ్రెసు సభను జరుపుట యవసర మయ్యెను. కాంగ్రెసునందు ఉభయపక్షములకును సమాధా నము గుదురు మార్గము గనపింపదు. తుట్టుతుదకు గాంధీమహాత్ముడు జయిలునుండియే సందేశమంపి, మరల శాంతిని చేకూర్చెను. జయిలులో నున్నను, గాంధీమహాత్ముడే దేశమును నడిపి చుచున్నాడు. శ్రీరాముని యానతిని హనుమంతుడు నెరవేర్చి నటులవలె, మహాత్ముని భారమును మహాత్ముడాలీ గారు జయప్రదముగ నెరవేర్చిరి. సహాయనిరా కరణ కార్యక్రమమునందు గాంధీమహాత్ముని కిసు మంతయు విశ్వాసము దగ్గలేదు. మహాత్ముడాలీ గారికిగాని కిస్టూగాకిగాని, తదితర కాంగ్రెసునాయ కులకుగాని, భిన్నోద్దేశము జనింప లేదు. శాసనసభా ప్రవేశమునందు దాసు నైహూగర్లకు దప్ప, ప్రసిద్ధనాయకు లెవరికిని నమ్మకము గలుగ లేదు. ఐ ను, స్వరాజ్యపక్షమువారు తమ పంతమును విడువకుండుటచే, గాంధీమహాత్ము డేమి, మహాత్ము డాలీగారేమి, వారి యిచ్చ వచ్చినటుల ప్రవర్తించుట కవకాశ మిచ్చి. ఈ కవకాశము స్వరాజ్య పక్షమువా రెటుల వినియోగించి కృతీకృత్య లగు నురో కలమే దెలుపగలదు.

కాని, కాంగ్రెసునందు సంయోగము గదు ర్చుటకు మరల గాంధీమహాత్ముడే మిగుల లోడ్డు డెను. గాంధీమహాత్ముని శాంతిదూత యనుట, అతి శయోక్తి గానేరదు. గాంధీమహాత్మునిపై దేశము నకు నిజగౌరవము గలదేని, దానిని కార్యరూపము దాల్పజేయుట ముఖ్యము. అతడు నిరూపించిన కార్యక్రమమును సంపూర్ణముగ సఫలపరచి మనో రథసిద్ధు లగుట భారతీయులముఖ్యధర్మము. కవిత్ర దినముగ నేడు, అందు కనుగుణముగ నిశ్చయము జేసికొనవలయును. ఢిల్లీ తీర్మానము అసహాయవాదు లకు కొంత నిరుత్సాహము గలిగించుట సత్యమే. స్వరాజ్యపక్షమువారి ఆటంకమువలన, కొంత కాలము వృధయగుటయు సత్యమే. ఐనను, పోద రుల ప్రాప్తదృష్టిని మన్నించుట ముఖ్యము. అందు వలన గలిగెడి కష్టమును సంతసమున భరించుట యవసరము. నిజనిందర్థములను గ్రహించినపిమ్మట స్వరాజ్యపక్షమువారు గూడ కాంగ్రెసుపక్షముతో జేరుదు రనుటకు సందియములేదు. ఈలోపుగ మహాత్ముని కార్యక్రమమునందు విశ్వాసము గల వారు, నిర్మాణ కార్యక్రమమును తదేకదీక్షతో నిర్వహించుట లాభకరము. శాసనసభల గూర్చిన వివాదము అంతరించుటచే, అ సహాయ వాడు లెక్కుడు తీరికగ నిర్మాణకార్యక్రమమును నిర్వ హించుటకు నీలుగలదు. శాసనసభాబహిష్కార ప్రచారము గావించి, తద్వారా ప్రజలను మరల నూతనోత్సాహభరితుల జేసెడియవ కాళము దప్పి పోయినను, మిగిలిన అవకాశముల నయినను నిండు మనముతో నుపయోగించుట శ్రేయస్కరము. గాంధీ మహాత్ముడు నిర్ణయించిన మార్గమును శ్రద్ధతో కొనసాగించునెడల, గమ్యస్థానము జేరుట సుకర మని తెలుప నవసరము లేదు. ఎన్ని యడ్డంకులు గలిగినను, దేశ సేవావ్రతమును తాము విడనాడమని అసహాయ వాదులు ప్రతిప బూనుచో,

తాత్కాలికపు యిబ్బందులు వారి యుత్సాహమును తగ్గించజాలవు. అసహాయవాదుల నీ తరుణమున అగ్నిపరీక్ష ఎడల్పొనినది. దేశమును సరియగు మార్గములను నడిపించుభారము వారిపై నిలిచి యున్నది. ఈశ్వరుని యనుగ్రహమున వారు తమ ధర్మమును జయప్రదముగ నిర్వహించెరు గాక!

యాచకుల శిక్షించుట

హిందూ దేశమునందు భిక్షులనవృత్తిని ప్రజ లొక నే ముగ పరిగణించుటలేదు. పాశ్చాత్య దేశము లందు జీవనము లేనివారికి బీద గృహములను నిర్మించి యాచకవృత్తిని దోషముగ పరిగణించిరి. హిందూ దేశమునందు అట్టి ఏర్పాటులను ప్రభు త్వమువారు చేసియుండలేదు. హిందూ సంఘమే జీవనాధారము లేనివారిని పోషించుచున్నది. కలిగి నంతవరకు దానధర్మము జేయుట, హిందూగృహ స్థుని విధి యని భావింపబడుచున్నది. పాశ్చాత్య దృష్టికథముతో యాచకవృత్తిని పరిశీలించిన, ఇందలి యధార్థము సుబోధకము గానేరదు. హిందూ దేశమునందు బీదగృహములు మొదలగు నేర్పాటులు లేకుండటకు కారణ మిదియే. పని చేయగలవారును, స్వతంత్రముగ జీవించగలవారును యాచకవృత్తి నవలంబించుటవలన, అసహ్యము గలుగుచున్నను, దానిని సంస్కరించు మార్గముల నన్వేషించుట లాభకరము. ఇందుకు మారుగ, చెన్నిపురి పోలీసువా రొక్కమారుగ మెల్కొని యాచకులను అరెస్టు జేసి జయిలుకు బంప మొద లిడిరి. అరెస్టుయినవారిలో స్త్రీలును, బాలుకును గూడ గలరు. స్త్రీ లో వృద్ధులును, అంగవిహీనులు గూడ గలరు. ఇట్టి వారిని పోలీసువారు మోటారు కారులో బెట్టుకొని జయిలుకు దీసికొని పోవుచుండ దానిని గాంచిన ప్రజలలో మిక్కిలి యసంతృప్తి గలుగుట వింతగాదు. పాశ్చాత్య దేశములందువలె బిదగృహములు మొదలగు వాని నేర్పాటు జేయక, యాచకులను నేరస్థులవలె జయిలుకు బంపుటచే, ఎట్టి సంస్కరణము జరుగకబోగ, ప్రజలలో అశాంతి హెచ్చును. ఈ మార్గము మిగుల క్రూరము. మద్రాసు పోలీసు వారు దూర మాలోచించి, అనవసరపు శోకమును మానుకొనుట శ్రేయస్కరము. ప్రస్తుతిస్థితిలో నగరప్రముఖులును, మద్రాసు కార్పరేషను సభ వారును, ఈ విషయమును గూర్చి యోచించి యాచ కులకు జీవనోపాయము గలిగించు మార్గముల నర యుట, వారి విద్యుక్తధర్మ మని వేరుగ దెలుప నక్కరలేదు.

సభ్యులందరను సైనికోద్యోగులే. వీరికి మంత్రీ కడపు లొసగబడెను. రివేరాగారు, మొరాకోపై మాతనముగ సవస్థపంపన మారంభించెద రని తెలుకబడినది. వీరి కాలములో మొరాకో దండ యాత్ర యెంతవరకు విజయము గాంచునో చూడ వలయును. మొత్తముమీద, సైనికోద్యోగులు తమబలము సాధారముగ నైకొని రాజ్యములను స్వాధీనము చేసికొనట యూర్పులో నాచార మగుచున్నది. ఇట్టి చర్యలు ప్రజాస్వాతంత్ర్యమునకు భంగకరి మనటకు సందియము లేదు.

తెన్నిను పంచెములు

విదేశ క్రికెట్ లో గూడ భారతీయులు కలు పొందుచు పేర్గాంచుట, ఎన్నదగిన విషయము. ఇంగ్లండునందు తెన్నిను పంచెమునందు సుప్రసిద్ధ తెన్నిను క్రికెట్ నిపుణు లగు గార్లన్ లో గారిని, చెన్ననగరవాస్తవ్యు లగు రామస్వామి గారు వరుసగ మూడు సెట్టులలో నవలీలగ నోడించి, పంచెమును గెలిచిని, రూటరు డెలుపుచున్నాడు. రజిష్ట్రేసి గుగారు క్రికెట్టు ఆటలో నైపుణ్యముజూపి దేశమునకు పేరు దెచ్చిరి. తెన్నిను ఆటకు నేర్పు విశేషముగ గావలసియున్నన, భారతీయుడు గెలు పొందుట అతని ప్రజ్ఞావిశేషమును దెలుపుచున్నది. తగిన యవకాశ మున్నచో, అన్ని శాఖలలోను భారతీయుడు తన సామర్థ్యమును జూపి కీర్తి గడింప గలడని విదిత మగుచున్నది. రామస్వామినాయుడు గారు, క్రికెట్టు ఆటలో నారితేదిన క్రికెట్టు లగు బుచ్చి బూబు నాయుడు గారి కుమారులు. వీరి సోదరులు క్రికెట్టు ఆటలో చెన్నపురియందు ప్రసిద్ధి గడించి, ఇప్పుడు ఇంగ్లండునకు బోయిరి. అంతరా తీయమగు డేవిసు కప్పు మొలగు తెన్నినుపంచె ములందు గూడ, భారతీయు లికిమీద తమ నైపుణ్యము జూపెద రని భావించెదము.

బినెంటుగారి సందేశము

కాంగ్రెసుకు బినెంటు గారు పంపిన సందేశము, సభ్యులలో నవ్వుబుట్టించుట వింత గాదు. త్రివిధబహిష్కారమును కాంగ్రెసుసభవా రామో దించుటచే తాను కాంగ్రెసుకు హాజరగుట యసంభవ మని, ఈమె వాదము. కాంగ్రెసువల్ల సర్ శంకర్ నాయరుగారు తమ సందేశమునందు జూపిన రీతిని సానుభూతిపంపినను, ఈమె కనుకురుపక బోయెను. బహిష్కారసాధనముపై నింత తీవ్ర వాదము జూపెడి బినెంటుగారు, కెనియా నిర్ణయ సందర్భమున పెక్కు బహిష్కారముల నామోదించుట వింత గదా? బ్రిటీషుసామ్రాజ్య ప్రదర్శన బహిష్కారము, బ్రిటీషు వస్తుబహిష్కారము, సామ్రాజ్య సమావేశబహిష్కారము, మొదలగు త్రివిధ బహిష్కారమును బినెంటు గారు రామోదించుచు, కాంగ్రెసువారు నిర్ణయించిన బహిష్కారముల గాంచి భయము జెందుట, అసంబద్ధముగ దోచును. కాంగ్రెసునెడ బూను చున్న ద్వేషమును విడనాడట కిమె యింకను పాల్పడకు న్నది. ఇట్టివారు కాంగ్రెసు నెంత ద్వేషించినను, తుదకు కాంగ్రెసు నిరూపించిన పద్ధతులే వీరికిని కరణ్యము లగుచున్నవి.

శాసనోల్లంఘనము

శాసనోల్లంఘనమును మొదలిడి జయప్రదముగ కొనసాగించుట కొక సంఘమును నియమింపవలయు నని, డాక్టరు కిన్నాగారు పవాదించిన తీర్మానము, కాంగ్రెసు సభ వారి చే నామోదించబడెను.

మహమ్మదాలీగారును, దాసుగారును, ఈ తీర్మానము నామోదించిరి. ఈ తీర్మానము ననుసరించి ఏర్పడిడి శాసనోల్లంఘనసంఘము, వెనుకటి సంఘమువంటిది గాదు. వెనుకటిది కేవల విచారణ సంఘము. ఈసంఘము కార్యాచరణను పురికొల్పు సంఘము. ఒకవంక శాసనసభాబహిష్కారమును తొలగించి శాసనసభాప్రవేశమునకు సం దోస గుచు, వేరొకవంక కాంగ్రెసుసభ శాసనోల్లంఘన మునకు ప్రయత్నముల నెలుపుచో, నవి ఎంతవరకు సఫల మగునో, ప్రజలలో నెట్టి యుత్సాహమును పురికొల్పునో జెప్ప విలులేదు. ఇవను, మహమ్మదాలీగారి నాయకత్వముక్రింద, సరిమగు నేర్పాలు జరుగు ననియు, దేశము సత్వరాభివృద్ధి గాంచు ననియు, నమ్మెదము.

జగ్గుల్ పాపాగారి రాక

జగ్గుల్ పాపాగారు నిర్బంధవిముక్తులై ఈజిప్టు దేశమును బ్రవేశించి రను వార్త, స్వాతంత్ర్య ప్రీయు లెల్లరను ఆనందమున ముంపగలదు. జగ్గుల్ పాపాగారు లేనిది ఈజిప్టుదేశమే లేదని, లేచరు పార్లమెంటుసభ్యు లొకరు దెలిపియుండిరి. ఆమాట సత్యమని రుజువయినది. జగ్గుల్ పాపాగారిని ప్రవా సమున కంపించు, అతని యద్యమును విజయము గాంచినది ఈజిప్టు స్వాతంత్ర్యము సుప్రతిష్ఠితమయి నది. స్వాతంత్ర్యనిరోధమువలన, అంత్యవిజయమున కడ్డుగలదని, జగ్గుల్ పాపాగారి ఛారిత్రియు తెలుప కనే తెలుపుచున్నది. జగ్గుల్ పాపాగారు, వెనుకటి వలె సక ముందును ఈజిప్టు ముందుకు నడుపుచు, దేశపు సత్వరాభివృద్ధికి తోడ్పడుచుండు రని, నమ్మెదము. ప్రపంచచారిత్రమునందు జగ్గుల్ గారి నామము సువర్ణాక్షరములతో లిఖింపబడి శాశ్వత ముగ నిలిచి యుండగల దనటకు సందియము లేదు.

సానిక వార్తలు

చెన్నపురి శాసనసభ:—చారిత్ర శాసనసభ నవం బరు 26 వ తేదీన సమావేశ మగును.

చెన్నపురి ఆరోగ్యము:—కెప్టెను 15 తేదీనా అంత్యమును వారమునకు వయింటికి 29 9 చొ॥ సువర్ణసర్వమున కు చనిపోయిరి. గతవారములో 88. 7 మంది చొ॥ చనిపోయిరి. స్పృహకము 4 గు కుపోయిగా ఒక్కరు చనిపోయిరి. ఇతర జ్వ రములవలన 22 మంది చనిపోయిరి. గతవర్షపు మిడవారములో 85. 0 చొ॥ చనిపోయి.

మాయమోసపు కంపెనీ:—సి. రామా రావు, పి. లక్ష్మణరావు, అనుసోదరులు మరయు! మాయమునకు విచారణలో నుండి, యిద్దరును గలసి తాళములమీద కంపెనీయొటి స్థాపించియుట కుత్సితముగా ప్రకటించి యేజింటు కాపతెని ఒక్కొక్కరి వద్దనుండి 175 రూపాయలు భరణము పుచ్చుకొని వారిలకు మరల అతిగతు తాళములు పంపినను, కొందరికివట కొని పంపగాను వారు పోలిసువారికి రిపోర్టుజేయగా యిప్పుడు సి. వి. డి. వారు విచారింపుచున్నాను. మాయముజేసిన మొత్తము 1075 రూపాయలని తెలియమన్నది.

సోలరు ఆత్మహత్య కేసికొనుట:—ఫోఫోసిం టు బార్డిగా నున్న గ్రీక్ వాక్కునైపుణులొని డ్రైనల్ సి. ట్రామక్ అనేపివాయి నిన్న మధ్యాహ్నము కింక్సు బారక్కు మేడమెట్ల దారిగా కుకాకి ప్రెస్టుకొని చచ్చిపోయెను. ఆయన మామూలుగా ఆరోగ్యముగ నీ యుండిన, కుకాకి బెబ్బు వినిగానే దగ్గర్ను డ్రైనేట్టు ఆశీస్సులచ్చిమాదిరి. అసిపాము కిల పొలి నెత్తునకుదతోనుండెను. వైద్యోద్యోగిగవచ్చిచూచి చని పోయెనని చెప్పెను. అంతట రీది డిగజక్ ఇన్స్పెక్టరు బ్రిటియ నుగారు విచారింపగా బ్యారీ అసిపాయి ఇప్పటికప్పుడు యెడో పిచ్చుగా ఆత్మహత్య గావించుకొనెనని తీర్పుచేప్పిరి. మిగిలిన వారల కుచిరమగు అంత్యక్రియలు అతడు జరుపబడెను.

నేరపాపములు

హిందూ దేశమునందే గాక, ఇంగ్లండు మొదలగు దేశములందును, తెల్ల వారికిని తిడితరుల మధ్య న్యాయము నిర్వహించవలసి వచ్చినపుడు, న్యాయ సామముల యర్హతను పాటించుట సామాన్య మయినది. ఫామీలను ఫ్రెంచిస్త్రీ, లెనథర్తయును ఈజిప్టుదేశమునకు సగు ఫామీలై అనువానిని లండను సావ యిహోటలులో జంపెను. హత్య నేరముక్రింద ఫ్రెంచిస్త్రీ విచారింకబడెను. ఈ విచారణ ఇంగ్లండులో నలవిడి కలిగించెను. ముద్దయి నేరము జనెనా చేయలేదా యను విషయమును ప్రేక్షకు లంతగ విచారింకక, నల్లవానికొరకు శ్వేతిస్త్రీ శిక్షించబడునమో యని ఆతురము గనుబఱచిరి. ఫ్రెంచి భార్య, తన భర్తను చంపియుట రుజువయ్యెను. ఆమెయు నా పంగతి నొప్పుకొనుచు, ఆత్మరక్షణకొరకు తొందరలో పిస్తోలును కాల్చితి నని సమర్థించుకొనెను. ఈమె కక్షము వాదించిన సర్ మార్షలు హాలుగారు కేసుకు సంబంధించని అక్షరసత్యముల నేకరువు పెట్టెను. ఆసియావాసులను చెడదీటి, వర్ణవ్యవస్థను ముందుకు దెచ్చెను. పత్రికలు గూడ, ప్రాచ్యఖండవాసులను దిట్టుచు, శ్వేతిస్త్రీల స్వేచ్ఛను సలకవలయునని, హెచ్చరింప దొడంగెను. తుట్టుతుడకు, ఫ్రెంచిస్త్రీ సిర్దోషు రాలుగ పరిగణింపబడి విడుదల చేయబడెను. ఈ కేసు నందు తెల్ల వారిగు జ్యారరులు తీర్పు నిచ్చుటలో ఐర్లవ్యసభచే ప్రేరేతులయి రనుటకు సందియము లేదు. ఇట్టి దురభిమానపూరిత మగు తీర్పులవలన, వేరొందిన బ్రిటీషున్యాయము కలమికి మగుచున్నది. న్యాయస్థానములందు గూడ తెల్ల నల్ల విభేదమును పాటించుటకన్నను, నెక్కుడు దోష ముండబోదు.

స్పెయిను పరిపాలనము

డిరివేరాగారును సైనికోద్యోగి, స్పెయిను దేశ ప్రభుత్వమును జలముచే బోద్రోలి, పరిపాలనాధికారము విహించియుట చమవరుల కిదివరకు నెలియును. ఇటలీలో ముసులోసిగారు ప్రభుత్వమును తొలగించుట కెట్టి ప్రయత్నముల గావించిరో ట్టుయినులో డిరివేరాగారు తట్టి ప్రయత్నములనే జరిపిరి. గొలిటరీ సహాయముతో ప్రభుత్వమును తొలగించెను. స్పెయిను స్థపాలు డగు అల్ఫాన్సోగారు, రివేరాగారు ప్రధానమంత్రిగ నియమించెను. పార్లమెంటుసభను రద్దుచేసెను. క్రొత్త పార్లమెంటుసభ వచ్చువరకు, రివేరాగారు, డైరెక్టరీ సహాయముతో పరిపాలించెదరు. దీనియందు

సర్వోచిత్రయ్యగారి జన్మదినోత్సవము:-
 పెద్దెంబరు 15 వ తేదీ కిని వారమునా యంత్రము 4.45 గంటలకు ఎగ్జుకు బాలికాపాఠశాల బాలికలు ఎగ్జుకులాని పి. భావ్యకామగారి బంగళాలో 55. యం. చిత్రయ్యగారి 68 వ జన్మదినోత్సవము సుఖానామతో జరిపి సభజేసి వారు చేసిన ఘనకార్యముల మిగుల వివరించెదరి.

గరికపర్తి సోదరగారయకమణుల పాటక చేరి-వేణు
 గానము :- ఈ సల 29 వ తేదీ కిని వారమునాడు సాయంత్రము 4 1/2 గంటలకు చెన్నపురి జాతీయమండలి కార్యదర్శిగారి విధిలోనున్న సౌందర్యమహాసభ వేణుగానభ జరుగును. శ్రీయుతులు గరికపర్తి పాపయ్యజేతరగారు మదిలేపట్టణము ముఖ్య, గరికపర్తి ముబహ్బుల్లా జేతరగారు మదిలేపట్టణము ఫజీలు, వేణుపాఠశాలగారు (చెన్నపట్టణము) కృపాంశు.

బిచ్చగండ్లగోల-15 మందిని శిక్షించుట:-
 వీధులలో బిచ్చమెత్తుకొనుచున్న నేరమునకుగాను నిన్ను 8 వ తేదీనెన్ని మేజిస్ట్రేటు సి. యక. ముబహ్బుల్లాజేతరగారు 15 మందిని శిక్షించెరి. ఇందు 4 స్త్రీలు 2,5 యేండ్లపాటును స్త్రీలెల్లగలవారు కలగ. ఈ 15 గురి 5 గురు మనుష్యులకు 1 నెల, 4 శిక్షయు మిగిలినవారికి 5 నెలలపాటుండి నెలలకు విడి శిక్షయు విధించబడెను. ఒక స్త్రీకి 70 యేండ్లపాటు. ఒకరు ఒక అంధస్త్రీని నడిపించుచుండెను వీరిందరిని పోలీసులారు 1888 నీటి పోలీసు అడ్డు 4 గజ్జను 28 క్రింద నాటికెరి.

వీధులుపు ఉత్సవము:- చెన్నపురి ఆయుర్వేద కళాశాలకు ఇదివరలో నైన - (పిన్నిపాంశు నున్న దాక్టరు వై. ముప్పారపుగారు యల్. యం. యస్. అమెరికాకు, న్యాయాధ్యక్షులలోని హార్వర్డు ట్రాప్. మెడికల్ స్కూలులో జరిగిన ఫలితాధ్యక్షులైన వెడలెండగా, 14-వ తేదీ కుకవారము సాయంత్రము 5 గంటలకు ఆయుర్వేదకళాశాల విద్యార్థులును, ఉపాధ్యాయులును, వారికి పునుపేటలోని ఆయుర్వేద కళాశాలాలయమున విందుగావించెరి. విద్యార్థులును, ప్రాధాన్యులు, దాక్టరులు అనేకులు వచ్చిరి. ఫలాహారము లాసంగబడెను. మున గాలరావాగారు అధ్యక్షత వహించిరి. ప్రభుత్వమునాదాక్టరును బృహదావుగారితో కలుగుట ఫలితమునుగూర్చి చెప్పి వారికి భక్షినిచ్చి, వైద్యవిజ్ఞానమున ప్రశంసించిరి. యం.వి.సుబ్బారావు గారు సన్మానపత్రమును అందిన పిదప నయ్యది చంద్రకృష్ణ పెద్దెంబరు జైటి అప్పించబడెను.

పిదప దాక్టరు ముప్పారపుగారు ప్రత్యక్షరమిచ్చుచు కనుకు దాక్టరు లక్ష్మీకలిగారిలో సంబంధ మెల్లప్పుడెనో తెప్పి ఆయుర్వేదము, జడవ వారకాశమిచ్చిరి చెప్పిరి. అంతట వారు విద్యార్థులకును దాక్టరు లక్ష్మీకలిగారికిని వారి కలిమిజేసి కృతజ్ఞులు దెప్పిరి. అధ్యక్షులకు కందనముతో సభ ముగిసెను.

ఆరోగ్య వారము

ఆరోగ్యశాఖాధికారి ప్రకటనము

మామూ 11 పెద్దెంబరు:- మదరాసు ప్రభుత్వ ఆరోగ్య శాఖాధికారి ఆర్డరు 7వ తేదీ మొదలు 13 వ తేదీవరకును ఆరోగ్యవారమును ఏర్పరచి ప్రచారమునకై సని అన్ని జిల్లా బోర్డుల అధ్యక్షులకును, పురపాలక సంఘాధ్యక్షులకును సభ్యులకును సంపెను.

సంవత్సరమున కొక్కవారమున, ప్రజాదృష్టి నంతన ఆరోగ్యము నైన కేంద్రీకరింపజేయునట్లునట్లు ఈ ప్రయత్నము యొక్క యుద్దేశము. ఇందుకును ఆరోగ్యమును గురించిన బాధ్యతలను ప్రజలు గుర్తించి శ్రద్ధపువ్వుకొన నట్లునట్లు పిలువెను. ఆరోగ్యమునకు భంగము గలిగినయెడల ప్రభుత్వకార్యములుగాని మరల ఇతరకార్యములు గాని అన్నియు విఘ్నములందును. "ఆరోగ్యసంపాదము స్వయంసాహాయ్యము" ను గురించి ప్రతివారమున గమనించి, తనయొక్కయూ తన పొరుగువాని యొక్కయూ ఆరోగ్యజీవితాభివృద్ధికి ప్రతివారమున ప్రయత్నింపవలెను. ఈవిషయమున స్థానిక సంఘములు తమనిధాన మగుటచేతవలెను. ఈసందర్భమున నితర విషయములతో పాటు ఈక్రింది కార్యముల నూడ నొనర్పవలెను. చర్చించుచు మతోపన్యాసములు, కనటి పాఠశాలలందు ఆరోగ్యమును గురించి పాఠముల జెప్పుట, బాలికల వ్యాధులను రచితము జేయుట ప్యాక్టరీలు కల్లులు, సహకారసంఘములు మొదలగు వానిలో ఆరోగ్యప్రసంగములు పొందుపరచువారములు, ప్రదర్శనములు పిల్లల పోటీలు వైద్యశాలలను వాటరు వర్కులకును దీనుకొని పోవుట మొదలైనవి.

విదేశ వార్తలు

పార్లమెంటు సత్తివేయుట
 డైరెక్టరీని నియమించుట - సైని. పాలనము)
 మ్యాజిస్ట్రేట్, పెద్దెంబరు 16:- "డిరెక్టరీ" గాని నిన్న సాయంత్రము రాజుగారిలో కలిసింది ముఖ్య. క్రొత్తపాక కర్మములో డైరెక్టరీలో-కి గురు సేవానులు ముగ్గురు మరలరైని కాకిగారు అందరూ.

డిరెక్టరీ
 గారు రాజ్యాధికారి నందెవరు. పరిపాలనమునకును పీఠవక్తృత్వమునకు. ఇతరప్రభుత్వకార్యములకు నిలిచియున్నది. నియమించబడి.

రానున్న గొప్పపాటము
 మరాఠీ ప్రజలముఖ మెల్లెలా 150,000 పెయిన సైనికులు వారమురోజులలో పోరాడెనున్నానని తెలియుచున్నది. క్రొత్త ఎక్కుకొనుటకు పార్లమెంటువారు క్రొత్త రాజ్యాంగ కాననములను తయారుచేసెదరు. ప్యాజిస్ట్ మోస్తరుగానంద కాంతి ప్రకాశయ్య మనుషేరుట450,000 మంది తయారుచేయించవలె నన్నది డిరెక్టరీగారు తెలిపజేసి. కడవ్యకలైక విదేశాంగ మంత్రి, ప్రభావామాత్యుల మీద చర్య జరుపబడుచున్నది.

పార్లమెంటు ఎత్తివేయుటదెని పెయినరాజు ఉత్తరమున ప్రకటించెరి.

విమానము బ్రదలగుట
 లండనునండి మాంచెస్టరుకు బోవు రిపాలను గొంపోవు విమానముకటి బ్రదలెనది. వికెహా అనే గ్రామముదగ్గర ప్రయాణికులు, విమానమును కుదుపువారును నూడ చనిపోయిరి. గొప్ప వాన ఉరుములు మెరుపులు కలుగుచున్న సమయమున ఈ అపాయము వాటిలెను. కర్నము కుభిపాకిముగ కరియుచుండెను. అప్పటికప్పుడే విమానమునకు అపాయముకల్గి కలులను గ్రామము సమీపించుకొని క్రిందగ పోవుచుండెనియు తెలియుచున్నది విమానము బ్రదలైన ప్రజలములోనే దిగుటకు ప్రయత్నించెను.

విమానములో తిపాలను గొంపోవుట
 లీడ్లు, పెద్దెంబరు 16:- అర్ధరాత్రి. విగ్లాండుకు ఇంగ్లాండుకు రిపాలను విమానముమీద గొంపోవుటకు ప్రయత్నించిరి. మధ్య బర్మింగ్హాము మాంచెస్టరులో అగను. ప్లియర్ల నుండి బెల్గ్రాండుకుపోవుటకు 4 గంటల 55 నిమిషములు బట్టెరి. తేజస్వీని క్రమముగ రిపాలు విమానములోనే పోవును. ప్లియర్లకు బోవుచున్న సముద్రపుమెయిలుకు తోడ్పడగలరు. ఇంగ్లాండ్ లో మూమూలుకాలము గడియారమును ఒకగంట వెనుకకుదిద్దుట

లీడ్లు, పెద్దెంబరు 15:- అర్ధరాత్రి వేసవికాలపు కాలమున ఆఫ్రికేని మూమూలుకాలమే కాలమును చక్కజెట్టెదరు. ఆదివారమునండి ఉదయము మూడుగంటలనుండి గడియారము ఒకగంట వెనుకకు దిద్దుబడును.

నానాజాతి సభ

పత్రికలు
 "గం" "సాహెబు" గారి యభిప్రాయము
 తేనివా, పెద్దెంబరు 16:- కవనగరు రాజుగారిల్లు తెలుపుచున్నది.
 అంకీకారము ప్రతికానంపాదకులను రక్షించి విందు జేసిరి. నానాజాతి సమితిసభకు పత్రికలన్నియు మహావకారము జేసిరి. సమితిసభకా సమిజేసినిదియు అప్పటికప్పు ప్రకటించిరి. జాతిసమితిసభ కుని జాత్రుడముగ జరుగవలెనన్న పత్రికలసహాయము కావలెననిరి. ఆ సహాయము తేనిజే వీరిపని చేసిక రావాలననిరి.

స్వామి హోయి హోయి
 లో ఈజిప్టు రాజుమరుని పెద్దెంబరు 16 తినిని జరిగిన (మెంబిల్లీ "పామి" అనునామి కర్మియిని, ఆమెనై తేనిజే నేరము కొట్టివేయబడెను. "పామి" గారు అక్క సందర్శకార్యమున భర్తను జంతులనుకెచ్చెనని వాదించెను.

తే అడ్డు
 తే అడ్డు ఇడ్డుమార్చి వాడిరిని గ్రీకు లనుచున్నాడు. కరగటిచిలో విద్యుద్విక యంత్రమును పాడుజేయుటచే అంధకారాంధురముగ నున్నది. ఇట్లు యంత్రమును గ్రీకులు పాడుచేసెదరని తెలిసిన మేమే ఆయంత్రమునకు సాయమును ఇచ్చి కొనుక్కొని యుండెడివారమేయని తురువులను చున్నాడు. కట్టణ మంతయు పాడైన స్థితియందున్నది ప్రాతములముగ ఒప్పుకొనుటకు గ్రీకులు అయివుడును తాపిరి. తుదకు సంతకము జేసిరి.

దక్షిణాఫ్రికా రాజకీయములు
 జాతీయవాదులకును, కార్మికవక్తమువారికిని అపోహములు కలుగుచున్నది. పెద్దెంబరు 15:- జాతీయవాదులును కార్మికవక్తమువారును తేనికొన్న ఒడంబడిక చెడిపోవునేనాయను భయపడుచున్నది. ఇటీవల జాతీయవాదులు చేసిన ప్రసంగములు కార్మికవక్తమువారికి కోపమును కలుగజేసిని, రజల్లికు యంత్రముననే సాగించి తీరవలె ననిరట.

లండనునండి లైబ్రునుకు 8 గంటల 55 నిమిషముల 8 గంటలకు నడిచి ప్రయాణముజేసిపోయెను.

జనీవా విచారణ

గ్రీకులబాధ్యత
 లీడ్లు, అర్ధరాత్రి 16:- ఇటలీనేనాని అతని యనుచరులను జరిపిన గ్రీకులను వెదకుటకు గ్రీకుప్రభుత్వమువారు పూనుకొనిరి. పిక్చరయ్యములను కనిపెట్టుటకు బ్రిటిషుప్రతినిధిగ అంతర్జాతీయసంఘమునకు మేజరు హ్యారెన్సుగారిని నియమించిరి. రాయబారుల కార్యకమము ప్రకారము రేపటిరోజున జనీవాలో విచారణ ప్రారంభమగును. కాన్ఫెన్సులోనిపానుండి హారెన్సుగారు జనీవాకేళుచున్నారు. ఈ విచారణ సంఘమువారు మొకటి విమరొజులలో జరిగిన సంగతులన్నిటిని విచారింపి తంతింపవలెను. హంతకులు కనబడనిచో హంతకులను బట్టుకొనుటకు గ్రీకుప్రభుత్వమువారు జేసిన ప్రయత్నములను ఈ విచారణసంఘమువారు తెలియజేయవలెను. దీనినిబట్టి గ్రీకుప్రభుత్వమువారు హంతకులనుబట్టి తగిన ప్రాయశ్చిత్తమును జేయుటకు కత్తి మంచన తేరుడ ప్రయత్నించిరాతేవానినిగర్హించి గ్రీకుప్రభుత్వమువారు తగినప్రయత్నముల చేయజేసి తోచినచో మధ్యవర్తిత్వము లేకుండగనే గ్రీకులు నిజమగభవతుగట్టిన సామ్యంతరము ఇటలీవారికి జళపచుబడును. మిత్రమండలి మరలరచర్యలు గ్రీకులపై తీసికొనెదరు. గ్రీకులు కనుబాధ్యతను నెరవేర్చుటకు తగినటులుప్రయత్నించెదరుగాకయని లండనులో అనుకొనుచున్నారు.

ఆల్బేనియాహక్కు
 ఆల్బేనియాలో జంతులైన ఇటలీనేనానితోపాటు అయిన అనువాదకునిగూడ జరిపిన హంతకులను వెదకి కట్టుపవలెననియు ఆల్బేనియా ప్రభుత్వమువారు నిర్ణయించిన పరిహారము నీయవలెననియు ఆల్బేనియా ప్రభుత్వమువారు గ్రీకు ప్రభుత్వమువారికి సంకేతముంపిరి తెలియుచున్నది. అట్లే జేసెదమని గ్రీకు ప్రభుత్వమువారు బదులిడిరి. కార్యుక్తము 27 తేదీకేసెదమని పెట్టుటకు మాస్కోలినిగారు నిశ్చయించిరి. దీని కందరును హర్షించిరి మాస్కోలినిగారు కార్యుక్తము కడలిజెట్టుట జాతీయమితి సభ్యుత్వములో మరల ఇకల్లి ప్రజలములు యని మాంచెస్టరు గార్మియాకృతిక వాకొను చున్నది. జాతి సభ యందు మరల మాస్కోలినిగారు విశ్వాసమును జాపిరనుటకు సంది యుచున్నది.

ఇకల్లి రావల్లితి:కు ఆన కోర్కెయగ నున్నది.

1. వరకు కే. ఆర్. సోపాలయ్యగారు మద్యపాన
 నిషేధించు చట్ట మంటాడే: మద్యపానము దురభ్యాస
 అ, పాపకార్యమయి, క్రితులను అంగీరించు
 కను మదరాసు సంవత్సర వివరీకరణ నిర్ణయజూచి
 ము జేరితిని. ఒక సారాయికాణము “శ్రీకృష్ణ
 కంపెనీ - సారాయి వర్తమాన” అను పేరుతో మంటజూచి
 వ్యసనము జేరితిని. హిందువులు అందును ఈకంపెనీ
 మారుచుండుదురు. అయినను ఒక్కరైనను పెట్టిపేరును,
 మ్మొకేరును, పెట్టిపేరులతో అమ్మేసి, పట్టు తోచదు,
 క్కు డెప్పడే సారాయియందు వ్యాపారము చేసి
 డా?

మధ్యపాపమును మనము నిరసించుచుందుము. కాని పాపము నీపాప సతీలో లేని అంశముని మన మెప్పుడును చూడజాలము. ఇట్లుండ తనసే, శాంతి, ముగ్ధునివనివై సెంత భవము వెచ్చించునో ఈ ఒక్కమధ్యముమీదనే అంత సామ్యము కన్పింపగలగల తలపడేమును, అందు ఒక చేతిలో బైలింగు గ్రంథము నుంచి గొనెను మరియొక చేతిలో సారాయి నీపాప వివరిపొవడం. బ్రిటిషువారి రీతికయెట్లు రాకప్రార్థనను సారాయి యుండెడిది గాదు. స్వదేశీయమున కల్లునుకాదు అండెడిది. మాటొక్కటాని సారాయిను కాణముల యజమాను లందరును నూడ యూరొపిజునలే. వారి కరమానమెవలెదా? వీరు మన కేకమునకు సారాయిని తెచ్చి మనవారిని నివ్వ చెనుమార్గముల త్రోవకులెను? మన దేశీకమునందు భోపాము బేగం సాహెబుగారుకు, హైదరాబాదు వై బాము గారను సేవకునును అనలబించి చక్కని చూర్లములను ఇతరప్రాంతములకు అమ్మకములగ జూపివారు. హైదరాబాదునందు త్రాగుటకే విలులేదు. సారాయి నొక్కమాత్రం రుచిమాడలేనన్న సెంగరాబాదు. కటోన్యంటుకు పోతునీసేదే, (హర్షభవము) పాపాత్మ్యులీసారాయిని త్రాగినగాని, వారికి క్రిస్తుమను పండుగలు గడువచ్చు మనదేశీయులైనను త్రాగునోరులను వెచ్చు దిగిచేరలేరు కాణములను మానీవేయించుటకు బూనుకొనలేదు. (కరతాళభంగము.)

ఎన్. శత్రుమూర్తిగారు రుక్మాని చుచు మిత్రపాప సంఘముని కృతపారిచుకొనుట నమంచముగ లేవనియు, భూతీయులందఱను సంతృప్తిపడెననుటై పాటుపడలేననియు చెప్పిరి. త్రావబోయినను నాటబడు ప్రజలయొద్ద మెంతయోదిననుఁ జెప్పినది మామననన దైత్యులును, విశేషమున, భక్తశత్రుమునకుఁ జేసినది విశేషముననుచును. అట్లు త్రాగుబోయిననుఁ జేసిన తానుపరచిన అదాయము కర్మమును వాదము నిస్సారమైనది. ఇట్టియదాయము లేనిదే, రాక్షసులు చేసిన పాపమున్న అట్టి భక్తశత్రుకర్మము మరలముఁ గర్మమును స్థానము దీర్చింది. ఏమోరాదు? ఏకైకజాతామండలి యధిపతుననుచును. చూడుసంపత్కరములు గడచినను, స్థానకస్థానికైకైపు బిల్లు ఇచ్చితికి, చర్యను వచ్చినదిగాదు. రాగల ఎన్నికల సమయమున, సంపూర్ణ నిషేధము నామోదించువారికి నాననభక్తులనుగ నెన్నుకొనలేనది సత్యమూర్తిగారు ప్రబోధించిరి

అధ్యక్షుడును విషేషమును సూర్య యోగ్యునించెను.
అంతటితో సభముగి నెను.

ఇంగ్లీషు లాఠీ బుక్కిన్

భారతీయుని విజయము

దక్షిణ ఇంగ్లాండు లాక్ టెన్సియన్స్ సి. రామస్వామి
అనుకూలము నిజము మొదలను.

వెర్చేయిల్లునంధి మృతప్రాయమా?

కొందరు వెన్నెయిలునుండి చనిపోయినాడను చున్నాడు
వరాహుని వాటిని అనుజ్ఞాపైకలెవని కొరుకులే వరాహుని
వందరును తిట్టుచున్నారు.
చేసికొన్న వంధులను నిరాశకరించుటచేని అంతర్జాతీయ సంబంధ
ములకు భంగమువచ్చును. మామత్వ ప్రేమలకు టుల జర్యములు
శాసనపరమ మామత్వములను వక్షుకొనమని పోయింజేయగాను
తెలియజేసిరి. ఇంతివరకు జర్యములు వెన్నెయిలు సుశివరతులను
నాశ్యత్రమ, అందుచే రైతువాను పార్శ్వమును అగ్రమును
ఉత్తర ప్రాంతాలిం తనది.

బల్లారియా శయము

యూగోస్లావియాను బల్గేరియా ప్రభుత్వము
చట్టబడిన బల్గేరియానుండి చంపిపోవడానికి
ప్రత్యమాలాకమించు కొనుగదీ జెర్మన్లకు అనుకూలంగా
ఉంటుందే బల్గేరియావారు భయపడుచున్నారు.

వ్యవహారము కుదిరనుండుట

కొత్తరాయభారములు

తీర్చి, అర్థరాత్రిపై 15:—పూర్వము విషయమై ఇంటి
 బ్యాగ్‌స్టానియోలవ మరల రాయబారములు ప్రత్యక్షముగ
 ప్రారంభమైనవి. అంతయు కాంతియుతముగ జరుగుచున్నది
 నెమ్మదిగ జరిగెను. మునుపటియు కొనుచున్నది
 బుడనులో ఆతురత లేదు

యూ-గో-స్థానియాకు ఇట్టి బంపిన అంశ్యకంబేకము యొక్క గతువు తీరిపోయినది. మరల క్రొత్త రాజకారమును ప్రారంభించుట గమనిచ్చి, కృష్ణవరము వదులనన అందరును అధిగోల్పారముతో నున్నారు.

ఘోషము ప్రభుత్వవర్తమువారి రాజీనామా

కోమః, ద్వైవేద్య 16:—యూరస్థానియూతో నాలయోగ్య
మ. జేయుచు కృపహారము పరిష్కారము జేసికొను పోవుటచే
విమలపూజనమును చేసి, పనిలేక పోవుటచే పనియొదకు ప్రజల
కు నోపము హెచ్చిపోవుచున్నది. అందుచే నేను యధికారమును
జేసిండుటచే ప్రయోజనము లేదుగాన రాజహూనియ్యునిపా
ని జెప్పి రాజ్యాంగసభకు ఉపాధ్యక్షులైనది పోలిగాను ఇటలీ
ప్రభుత్వవారికి జుంపిరి. దీనిబట్టికూడ ఒకటిగా ప్రభుత్వ
ములేదని తెలియుచున్నది. ఈ నెల అఖరునకు
తిండికూడ లేకుండపోవును.

భూ వికాస లి న ము

పూర్వము కృష్ణహారము వదులవరమును, (ప్రస్తుత సందర్భములు భయంకరముగ నుడుట చేతను పాలమును జడపుటకు నేనిక నగరమును నియమించెదగాని తెలియబడుచు నది.

ఈ సంగతి బెల్గియమునకు ప్రభుత్వమువారికి విచారము
అయిన తెలియజేయబడినది.

రూరులో సాత్విక నిరోధము

జర్మనీ లి అర్థిక సహాయము

(బ్రునేస్) పెట్రోబర 16:—ఇండ్లాంటు జర్మనీ చుట్టూ జ్వనునిమాన పెకటి ఉత్తరమును గొంపోవుచుండెను. తొలి వర్షా ప్రదలాయెను. ఈ సమాచారముతో ఉత్తరముల కట్టుబడి 150,000,000,000 మార్కులున్నవని తెలియచున్నది. రూసు తో సాద్వికనిరోధమును సాగించుట కీసామ్మను రూసువల సహాయార్థము బంపవలసి చూపుచుట. మాకేమియు తెలియదు. వ్యాయముగ మాకు పోప్టుపొద్ది కట్టులు వాస్తావ్యతికలు, ఉత్తరములేమోయిన కొంటివనియు మాకు దురుద్దేశ్యము తేవనియు ఆ సామ్మ సంగతి తెలుసుకు తెలియదనియు విమానముతోనున్న చుగ్గురు జర్మనులు తెలియజేసిరి. విచారణ జరుగుచున్నది.

దీనిని పుట్టుకేటును నూటికి 80 నుండి 90 కి పెంచించి.

రిచిస్ట్రంకు వారు

అక్రమించుకొనబడిన రైసు ప్రదేశమునండి 16 తేదీనండి
అన్నాక్షమణి జర్నల్ ప్రదేశమునకు వ్యాపారము జరుగుటకు
రైల్వేలందు కనిపిస్తున్నవారు ఒక్కొక్కరి.

బెలి మనులు

ఈ క్రింద ఉన్నవి అన్నింటాను సమీక్షించి ఎంపికలు
చేసి, అందులోనుంచి అన్నింటాను సమీక్షించి ఎంపికలు
చేసి, అందులోనుంచి అన్నింటాను సమీక్షించి ఎంపికలు
268,769,000,000 మార్కులను పోషించుచున్నది.

ప్రాయిం కేరు గారి మువ్వర వాదము

బండక, పెద్దెబరు 16:—: శ్రమి: మిక్కిలించిపోతా చాల
 మూలము మోసపోతిమి, ఇక మోసపోజాలము, జర్మనులు శ్రమి
 పోరమునిచ్చి తీరవలయును, నవ్వ క రి పో ర ము ల నీ య
 మున్నును ఇంకిరకు జర్మనుల విషయమై ఊరవండుడుయే వారికి
 ధైర్యము, కాన మనము మొత్తము వారితోవలసిన పరిహారము
 భిన్న రాజ్యమునకెడ, జర్మనులు తమ వాళ్ళకిను శిరశేష్ట
 పదక వాతినమిలిలో కేర్చుకొనఁడును అట్లు పరాసలు జర్మ
 నులు బింబోరలకు తగాదాలులేకుండ ఏర్పాటుకేసి కొనుటకు
 వీలగును, అంతవరకు వీలులేదు, అంతవరకు సంధిమాత్రం ప్రకా
 రము మనము జర్మనులకుండి అన్నిటి కాబట్టలేని పోయింకేమ
 గారనిది.

33 వ వార్షిక సమావేశము

భారత సేవక సంఘాపాఠ్యము దగు జి. కే. జేవధారు
గారి యధ్యక్షతక్రింద నిన్న సాయంత్రము 5-30 గంట
లకు యభివక్ష ౧౨ ప్రశంసలు మంజిరమునందు వుదరాను మిత
పాపంఁగుల యొక్క 33 వ వార్షిక సమావేశము జరిగెను.
సభకు సుమారు ౧౦౦ మందికలమంది శ్రీశ్రీకుటుంబ హాజరైరి.

సంఘకార్యదర్శి యగు పి. రాజవేణుశాస్త్రిగారు గతసంవత్సరనివేదికను చదివిన పిమ్మట దాక్టరు అంబెసంగ్టు నివేదికను సభ్యుల యామోదమానము ఉపపాదించునందర్బరము నిట్లుపద్యమించెను:

సామాన్యసాంఘికవ్యవస్థ, సమదరించిచూచిన, మరలసామాన్యముగొప్పదురభ్యాసముగ నన్నియుచున్నది. ప్రపంచేతమునంద నేయులు సంపూర్ణపక్షిధమున నమములును కాని భారతదేశ ప్రభుత్వమును సంపూర్ణపక్షిధమునకు క్రిస్తుటకు దుష్టముగనున్నది. మత్తుసామ్యవదార్థమువలన ప్రభుత్వమునకాదాయముపెచ్చుగవచ్చుచుండటచే, మనవిధానమును వారామొదింపకున్నారు. నిషేధమువలన, ప్రభుత్వమునకు ఎక్కువైనకాబయలును ఆదాయముతగుటని జమీకానితెయిళ్లవలన క్యయమును అందులకుకనిసలేల్లొగ్గును. ప్రజలకువ్యాఖ్యలు సోకుటయు అంటుకావలయు ప్రజలుటయు కన్యుత్రాగుబోరులకుట్టుబడులు పీనధీతియు కన్యును. తేకమునందు జరిగెడినేరములు చాలవరకు త్రాగుదువలన గలిగెడినే యిటులనిర్వివాదాంశము, ఆమెరికాయందునిషేధమునమూలాదెట్టుటచోడనే ఒకరాష్ట్రమువెంబడి మరియొకరాష్ట్రమునందు నేరముల సంఖ్య అత్యాశ్చర్యకరముగ కిగ్గెను. నేరములసంఖ్యకిగ్గుటయేగాక అన్యూదవైద్యాలయముల అవాధికదాలయముల వ్యయమును కిగ్గెను. దాడికిగ్గెనలొలగెను

త్రాగునీలను కోరికొందర క్రొధిఁ నుగ నుండును
కూలీలు కార్మికులు తమతమ వసుఁ యందు దివమునకు
ఎక్కువ గంటకాలము మునిగియుండురు. వారి కలనటలుగనును.
వారికి సామాన్యముగ భోజనమునకు తగినంత సంపాదనయొంద
దు అతడు దినమంతయు గచ్చుచేటి కనిచేసికపిమ్మట, కొంచెము
అలనట తీర్చుట కేదోయొక ద్రవవార్తము కావలసి ట్లు తోచు
ను. అప్పుడు మద్యపానము తప్పనిసరిగ తోచును. ఈయొక్క గ
తవృత్తుకు ఒక పూర్వము గలదు. త్రాగుబోతుకనయున తప్పించుట
కు, సారాంశముగా గానమునకు లై సెక్కుల నీయకుండుటకు స్థాని
క స్వాతంత్ర్యముండవలయును. సామాన్యముగ దుకాణములు ప
నివారి కార్మికాలయములకు సమీపమున నుండుట చే
తారు తమపని ముగిసియుండుగిడుక పూర్వమే సరాసరి ఆరు
కాణములకు వెడలుట తటస్థించుచున్నది. ఇందులకు ప్రభుత్వ
మువారు తగిన సాధముల నవలంబింపవలయును. మనము అను
దినమున త్రాగురోగులకు సమీపముగ నడచుచుండును- వాని
గాలి మనకు సోకి, వారి వ్యాధులు మనకు
వ్యాపించును. ఒకవోట కలరా, స్పెటికము, మున్నగు
అంటువ్యాధులున్న, ప్రభుత్వాధికారులు ఆరోగములు వ్యాపిం
వకుండ మెరుగే నివారణోపాయముల వశ్యపించుచుండురు.
అనాద్యములు క్రబలకుండ, మెరుకునో నుండును. ఈత్రాగు
బోతుబాధ్యము వ్యాపింపకుండ వారే సాధనముల వశ్యపిం
పరాదు? త్రాగుబోతుకనము అంటువ్యాధులకన్నను క్షిప్రుముగ
ఒకరినుండి మరియొకరికి అంటు వ్యాపించుచునే యుండును మ
నము ప్రాకృత్యముకగ్నూ ముచ్చటించుచుండుము - కాని
ఆరోగ్యమును నిర్మూలనము జేయు ఈదురభ్యాసమున ఇతరు
నుండి పెడలెడరుడుటకు మనమెట్టి క్రద్దకు ప్రయత్నింపకున్నాము

ఈ జేకమునందు ప్రాచీనబోతుకమును కరియకమును
పేర్చించుచున్నది. అధికసంఖ్యాకముల దీనిని గొప్పమతాచారము
గ భావింతురు. మనకాగరికజీవనమునం దిట్టి అపవిత్రములను పెట్టి
పెట్టుకొనిపోయితిమి. ఇందుగ ప్రవర్తించుచుంటిమి. దీనిని మ
ప్రాచీన సాంప్రదాయములతో సరిపోల్చిచూచిన తెలియఁగలదు
కనుక ఈమిశ్రపానసంఘపచారముల, కృష్టి జంతు మనము సాయ
పడుట యవసరము. ఇట్లు వారికి సాయపడుటచే, మనజేకమున
మనము సాయపడినవార మగుచుంటిమి. అందున, ఎక్స్పిరో
మున్నగు పాశ్చాత్యవగరములను జూచి, అచ్చటితాళ
బోతుల దురదృష్టమున, వారి యాచారోగ్యస్థితిని జూచి మనము
సాదము జేందకమానము. పాశ్చాత్యజేకములం దీదురభ్యాసము
కర్మసామ్యమైనది. ఆజేకములకు కనలువారికి అంతయు విధి
లేదు కాకలదు. మన జేకమునందు అంతటి దురదృష్ట లేకుండునటులు
మనము కృష్టి నలువకలెను. (కరతాళ భ్రమము)

[7వ పేజీ తరువాయి]

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

నేను బానుగారి ఆభిప్రాయమునే బలపరచుచున్నాను. స్వరాజ్యమును బడయుటకు కాననోల్లంఘనమునకు మించిన పాపములేదు కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభించినచో హిందూ మతాన్ని దుర్బలముగా చేయుటకు తోలుకొనివున్నది. కాననోల్లంఘనమును నామోదించుచున్నాను. కాని కట్టిదిల్లరియెంతయు నీలవ ప్రయోజనము కలుగదనియే నానమ్మకము. అని మోతీలాలు నెహ్రూగారునుడిచిరి.

పండిత ముద్రామోహనమాలవ్యాగారు

పండిత మాలవ్యాగారు లేనికే నే నమ్మకము వార్తావ్యవస్థ గావించిరి. కాంగ్రెసు మహాసభకు తీర్మానము నామోదించుటకు ముందు బాగుగా నిదానించుటకు కాననోల్లంఘన మిట్లు దనకపరము, ఈ వికరము. కాననోల్లంఘనము చాల యుపయోగకరము, చాల కట్టివ్యవస్థను సాధనము నేనొప్పుకొనుచు మనకు స్వరాజ్యము లభించు లో యిది దాని నుపయోగించు అవసరము వచ్చినను రావచ్చునని. కాంగ్రెసువారు అమలు జరుపలేని యే తీర్మానమునగాని ఆమోదించి చేతవారివారిని పిలువకమును నేను సహించజాలను. కాంగ్రెసువారు ముందుకొక లాలోచింపవలెనని తీర్మానము నామోదించిరి, అని సహాయముగ యితరులు మనల నాడేమి చేయుట మరయు మరల వకకాళము నియ్యగూడదు. కాంగ్రెసుకు స్వరముగా నాయత్వము వహించి యున్నపుడును, అన్నిటిని తానెయ్యి నడిపించుచున్నపుడును, కల్యాణము విషయమున దేశమునందలి మహమ్మదీయులందరునుగూడ దేశభవించి పుట్టును, హిందువులును మహమ్మదీయులును అత్యంతమైత్రితో కలిసి పనిచేయుచున్నప్పుడును, దొరతనము వారు అత్యాచారముగను ప్రారంభముగను నిర్బంధ పాఠాదును అమలుజరుపు చున్నప్పుడునుగూడ, గాంధీమహర్షి పుట్టినపుడు క్రితాంతమునకంటె కాననోల్లంఘనమును ప్రారంభించియుండలేదు. అతడు ఒక నిష్పక్షపాతముతో పరిష్కారము గావించు ప్రారంభించుట దలచెనని గాని, దానినిగూడ జరుపలేదు. కాననోల్లంఘనమునకు వహించినకారమును స్థాపనని గాంధీమహర్షి చేతమొనరించెను. కావున దేశముల మేముకొని పోయితిమి దారుణత్రాసంతో నాటలాడగూడదు. కావున గాంధీమహర్షి దునినిగూర్చి ఎన్నియోట్లుబాటలు తేసినను ఎన్నియో నియమములను నిర్ణయించెను. ఆ నియమములను నెరవేర్చుటందే కాననోల్లంఘనమును నెరవేర్చగూడదనినెను. అప్పటినుండి యిప్పటినుండి యెంతిభేదమునో గమనింపుడు. కాంగ్రెసువారు, అసహాయాద్యములను నును నూడ బలము తగ్గెను. నాయకులలోను ప్రజలలోను గూడ వివాదము లేర్పడెను. ప్రజలకు కాంగ్రెసు అజ్ఞాతముగా గొరకము లిడిరి. ఈతీర్మానము నామోదించుట వికలముగాదు. ఇదిఅవసరము అంతేగాక యిదిచాలావశ్యము. మారపు లోపన బొత్తిగా కనుపడదు. కాంగ్రెసు, రాజనీతికాంతి విషయమునగూర్చి మిరాగమింపలేదు. గాంధీమహర్షి మేర్పరచిన నియమములను, గనులో యేర్పరచిన నియమములనుగూడ యంతవరకు నె వేర్చుండలేను. గనులో నిర్ణయించిన ప్రకారము కలంటిలను, భుజును యింత ప్రార్థితమున నియుచున్నది. కానిని ప్రార్థితమునంద నిట్టి తీర్మానమును నామోదించుటకు ఇది అతిసాధనము వెంటి నియమము లేమియు నిండు కనుపరపు అసహాయాదు ప్రమాదము ఆర్థిక పరమన నేను నమ్ముచున్నాను. గాంధీమహర్షియు యాతీర్మానము విషయమున అంత. కాంగ్రెసు జరిగినది సేసియుండెను గాన, అ నాలో చి తము గూర్చు తెచ్చిపెట్టిన యాతీర్మానముతో పరమప్రతిమకు మహర్షిని నామమును జరిపేయవలెను. కాంగ్రెసుతో నాలోచించుట. లాభవ్యములను గూర్చి బాగుగా నాలోచించుట. కలిగి యున్నత్రవకుండ ప్రజల పాపములను బరిచెట్టెడు. అనినందే మాలవ్యాగారు నడిచిరి.

గనులో తీర్మానము ప్రకారము భవము వాలంటీర్లు దృఢపరచిన మీద కాననోల్లంఘనము నడిపించడం? అని యొక ప్రశ్న తీర్మానమునందేగను.

కాననోల్లంఘనము మహాసమరమును ప్రారంభించుట వంటిది. అట్టి మహా భారతయుద్ధమును ప్రారంభించుటకు ముందు మన మాయుధములన్నియు సిద్ధపరచుకొని యుండవలెను. తగిన సమయము రాగానే, అవసరము కలిగినచో నేను, కాననోల్లంఘనమును వాలుగొనుటయేగాక నేనే మొట్టమొదట దానిని ప్రారంభించెదను.

(వార్తావ్యవస్థ) కాని, అట్టి యుద్ధమును యెప్పుడు ప్రకటింపవలెనో నిర్ణయించు భారమును కాంగ్రెసు సంఘముకే వదలుదు. అని మాలవ్యాగారు నడిచిరి.

దేశమున ఉత్సాహము చాల ప్రబలముగానున్న సమయమున బాహ్య తీర్మానముల నామోదించుట సభవారు, చేయుటకు పండిత మాలవ్యాగారు, అసహాయమును మొరదడను నుష్కము తెచ్చుకొనవలెను. అని ఒక ప్రశ్న వచ్చెను.

అసఫ్ అలీగారు, ప్రసంగించుచు మాలవ్యాగారుతో నేటి భవిష్యత్తు నని నడిపెను.

బోధరాజుగారు స్వరాజ్యమును మాత్రమే ఫలముగా నూచవలెనను భవంపై వోట్లుపుచ్చుకొనగా, అసహాయ తీర్మానమునడిచి.

దేశబంధు దాసు, మాలానా మహమ్మదాలీ వల్లభాయీపేలు, బాబు రాజేంద్రప్రసాదు, మంగల్లింగు, డాక్టరు కిష్టూ, జవహరిలాలు నెహ్రూ, విరల్కాయీ పశులుగార్లు కాననోల్లంఘన సంఘ ప్రారంభక ఉపసంఘముగా వెంటనేయేర్పడి కేవలముగా కాననోల్లంఘన విధానమును నిర్ణయించి రాష్ట్రములందు అట్టివిధానముగాని స్థానికాను గణ్యముగా యితరసత్త్వగ్రహ విధానములను గాని ప్రారంభించు నట్లు వాకి సలహా యిచ్చుచు శీఘ్రముగా స్వరాజ్యమును బడయుటకు ముఖ్యసాధనముగా కాననోల్లంఘనమునుయేర్పాటుచేయవలెను. స్వరాజ్యము వచ్చిగాని గాంధీమహర్షియు మున్నగువాని విషయాలచేయుట జజ్జులెలారబుకున్నా తెండ్రము కంజాబుఅక్రమమును తొలగియు మున్నగునవి చేయవలెను.

ఈతీర్మానముపై ఓట్లుపుచ్చుకొనగా మొత్తము 10 అనుకూలముగా ఓట్లునిచ్చిరి. తీర్మానమునామోదించబడినది అన్యమును ప్రకటించెను.

నా భావ తీర్మానము

నా భావ మహారాజు విభుదమసింగు మానవేంద్ర బహదూరుగారిని బలాత్కారముగ అక్రమముగ అత్యంతము ఇండియా దొరికినవాడు సింహాసనమునండి తొలగించుట, అనవసరము, ఇందువలన యితర సుస్థానాధిపతులకు చాల హానికరము ప్రార్థనలతో యేర్పడుచున్నది. గాన యీ అక్రమమున కాంగ్రెసుసభవారు గట్టిగా నిరసించుచున్నారు. మహారాజుగారికి తటస్థించిన కొన్ని అత్యాచారములకు కాంగ్రెసువారు మిక్కిలి చి.తియచు ముఖ్యముగ సానుభూతిని దెలుపుచున్నారు అను తీర్మానమును అభ్యర్థించుట పొడిచెను. తీర్మానము చర్చతేదీ 21 వేదముగా అమోదించబడెను. అంతటితో నాటికి మహాసభ చాలించబడెను. మే 18వ తేది మధ్యాహ్నము మహాసభ జరుగను అప్పుడు మిత్ర తీర్మానముల చర్చ జరుగెను.

తెండరునోటి

1888 ఫిబ్రవరి 1-7-28-80.6 24) సూర్యుని నకు ఈ దిశల తెలుపబడిన ప్రతిదినం చేసేమేగా సీమచేసే తెండరును పంపుకొనవలెను. ప్రతి తెండరుతోను రూ 100 నడుగు పంపుకొనవలెను. తెండరులు పూర్తి అయిన తరువాత దురుమొదినవారి సంచకారము మొత్తము వాటినుచేయబడును. ప్రతి తెండరు వలెమొదలము నిమిత్తము తెండరును పంపుట బలముగా తెలుపవలెను. తెండరులు ఈ నెల 28 వ తేదీలో గా నుట చేయవలెను. అ తేదీకి తరువాత ప్రసించి తెండరులుకాని, లేక సంచకారము మొత్తము పంపి తెండరులుకాని అ గీరించబడవు. ఇటు ముందిన తెండరుదారును అధికారాధిపతిగా గీరినానైన ప్రాసయియుగలెను.

కావలసిన సామానులు

- (1) అద్దవే ముట్టకును, వానుటకును తగిన కాగితములు 10000 పానులు.
- (2) 50 పాపీ గోస్ దీపములు.
- (3) 5 మొదలకొని 8 నున్నలకు గాల్పవైజును నుడతలలు పట్టు ముదలకును విభజనచేయవలెను. తెండరు ఈ దిశలదారులనును పంపవలెను.

Station Madanapalle 11-9-23. The Manager, T. T. S. Camp Madanapalle.

వాతావరణ నిధి

1923-సం॥ సెప్టెంబరు నెల 18-తేది మంగళవారము

జిల్లా ముఖ్య పరమములు	తేది 24 Xంటులలో అత్యధిక వర్షము	తేది 24 Xంటులలో అత్యల్ప వర్షము	తేది 24 Xంటులలో వర్షము	తేది 1 వ తేదీనుండి వర్షము	తేది 1 వ తేదీనుండి వర్షమునకు పోలిక
గోపాలపురం	87.5	75.1	1.20	12.72	12.57
కొర్రాపుట్
విశాఖపట్నము	84.0	76.8	0.59	6.18	12.12
కాకినాడ	84.5	77.4	...	14.48	5.25
మచిలీపట్నము	82.7	76.5	...	15.97	5.84
గుంటూరు
కర్నూలు	82.8	74.4	...	6.65	0.48
బళ్లారి	90.3	72.7	...	4.04	4.89
అనంతపురం
చిత్తూరు	85.8	75.8	...	7.99	8.43
నెల్లూరు	87.4	75.5	...	10.08	0.80
మద్రాసు	91.1	78.2	...	88.8	4.45
కడపూరు	93.6	76.5	...	9.42	8.44
నెల్లూరు
సీలము	89.5	72.8	...	18.44	8.91
కొడంగుపల్లె	89.0	70.7	...	6.70	1.71
తిరుచనాపల్లి	88.5	77.5	...	57.6	3.61
నాగపట్నము	93.5	78.8	...	4.87	4.19
పుదుచ్చోరు
విభవర	95.2	78.8	...	2.17	8.83
పొంబల్	90.8	79.9	...	2.86	1.11
తిరునల్వేలి	0.90	1.25
తిరువేంగళము	80.1	72.0	0.06	55.49	47.97
కొచ్చిన్	84.4	78.7	1.61	104.68	84.89
కాకినాడు	88.0	75.1	1.52	121.08	66.19
మంగళూరు	88.1	74.7	0.17	125.58	22.18
తెనకూరు	79.1	68.8	0.41	12.22	4.82
నాగపట్న
మెదక్ కార	67.6	61.2	0.20	148.26	12.90
రేచురు
మైసూరు
కాకినాడ
రత్నగిరి
కొంపాయి
మాలవూరు
కొడంగుపల్లి	65.5	58.9	...	8.74	11.74
ఉదకమండలము

కర్నూరులు:— గోపాలపురంలో 1. 20 "వర్షము" కు సెను. విశాఖపట్నములో 0.59 అంగుళముల వర్షముపెను ముఖ్యులు దట్టముగనున్నవి. అర్ధత ఎక్కువగా నేయున్నవి. నాటి వడిమి 4.8 నుండి 8 డిగ్రీలకు తక్కువ.

దక్కను:— ముఖ్యులు ఒక మోస్తరుగనున్నవి. కడపలో కుడివేడిమి 7-2 డిగ్రీలు తక్కువ.

కర్నూటకము:— ముఖ్యులు అంత దట్టములేవు. చిదలూరులో అర్ధత తక్కువ నెల్లూరులో 7-1 డిగ్రీలు వడిమి తక్కువ.

సర్కారులో వర్షము కురియునట్లునే యుండియుండవచ్చును.

ఎన్. ఆర్. సామ్రాట్,

వాతావరణ శాస్త్రజ్ఞుడు.

జగులుల్ పాపా

గార్లుకేరి. ప్రజలుప్రభుత్వము బట్టిరి. రాజుగారో పిట్టిదనము మాట్లాడియుండెను.

కంధం గుంబుకలు రైలుగట్టు తెగినది
నిన్న (17 వ తేది) కాత్రి కంధం గుంబుకలు రైలుకాడ కట్టిన రైలు 821 వ మొదలైన రైలుగట్టు తెగిరి 5 కోజుల రైలు బండ్లు సరాసరినిపోవు ఇట్లు ప్రయాణికులను మార్చుట గూడ విలులేదు అని ప్రాధిక నూతర్మము తెలియజేసెను

దైనిక చికిత్స

శ్రీమద్విద్యుత్తుల ఎన్టీఆర్ రెవెన్యూ ఆర్. సి. క్రిస్టియన్ గారు (పార్థసారథియ్యం "దైనిక చికిత్స" గూర్చి ఉపన్యసింపింపి. బాధితులను మానకొంటి దై వ ము ఇక్కడ కేక సంగతులను తెల్లడిజేయ గోరుచున్నాడు. భక్తితో ప్రార్థనచే సినచో ననే వ్యాధులు తరుగుచున్నవి. ఇట్లు భక్తిరసన వ్యాధులు తరుగుటను మాడవలెనన్న యెంకోదూరము పో నక రముజేయ. మనదేశము చరిత్రలోనే జరుగుచున్నది.

మరియు సరి డిల్లుచివ్వెను. శేను స్వయముగా, ఆ ధులు ముల కిండ్లురగి మామట, నెరుగుదును. 15 యేడ్లకుండి మొండిచెయ్యి (పక్కను జేలామండిన ఒక స్త్రీ ఒక మామగూ జెయ్యి బాగాయి క్రికేలేననెత్త గలగుట మనము చూచియున్నాము. 20 నిమవములలో పెద్దవాములు చూచుచును మనము దెలుసును. కొద్దిమువముల క్రిందట బ్రహ్మచేతులు గలవాట, ఇప్పుడు వివరములచే దైవము తమకొనర్చిన మేమునకు వివరములచే ఆలస్య) వేదికగ్ల మోగాలుమైండి (పార్థసారథియ్యం) మనకు గోచరమగుచున్నది.

శేను మీరు జెప్పకలచుకొన్న యావిషయము ఈస్టాగ్లి యా చొని ప్రజలకు తమమతమునందు నమ్మకమును కృత్రికొందించె ను. జేమామును బాగుచేయుట అంక ఘనవిషయముగాదు. అది చాల స్వల్పము. ఈ కార్యము దేవామలను చికిత్సగావించి బాగుచేయుటయే కాక, ఆత్మీయమూర్తి చామండికి భక్తి విశ్వాసముల గలిగించుచున్నది. మూఖ్యముగా యిట్టిచికిత్స లాభమును యింకా పొందనివారికి యెక్కడ దైవభక్తి గలగుచున్నది.

ఈవేదిక చికిత్సముగా నున్నచూ కొందర, ప్రజలను యిట్టిచికిత్స తీర్మానాపరిచి నమ్మకము గలిగించి, బాగుచేయు యెడల వారికి పూర్తిగా నమ్మకము గలిగించిన యనుచుందురు. కాని అట్లును లేవలయు దైవమామము. వేలకొలది జనులు రెండు చిన్నచర్చల బయటను, ఉదయము 9 గంటలకుండి రాత్రి 11 గంటలకుండి యిట్టిచికిత్సకై ప్రార్థించుచు, కాలుల వద్దను రోడ్లపక్కను మోకాళ్లపైబడి యుండుట శేమాచియు నాన్వీగోరమగు పాపము లొనరించిన వారిట్లు ప్రార్థన మోకాళ్లపైనుంచుట అపాధ్యము. కాని చర్చలలో నిపుడు జాగు చున్న యిట్టిచికిత్స యెటుల జేయగలగుచున్నది.

"ప్రజలకుచికిత్సన గలిగిగూర్చి మిక్కిలియుగా జాగుచు న్న ప్రజలకు యెల్లప్పుడూ దేవతలను ఈ 'వాన్మ' అను రణము నుగూర్చి గొప్పవైద్యుడు 'అన్వీగోరమూర్తి యెక్కడ పూర్తిగా తెలిసికొనలేకున్నా'ని నుడివెను. రణముల బాధలకున ప్రతి 20 మందిలో నొకడు చనిపోవుచున్నాడు. వానికిగిరిచికిత్సలేదు. వైద్యులు భక్తిమనజేసి కొంతవరకు కర్మగదని చెప్పుచుందురు. కాని పూర్తిగా మానుటలేదు. మరల నది కృత్రికొంది కొన్ని మా గములలో ప్రాణాపాదకి కారణమగును. మరొందిన చికిత్స గాని యావలబాధ నివృత్తిగాదు. కనుక యీరణము మనమృతలను అన్ని బాధలనుండి తప్పించి వ్యాధులులేని మరయొకలాకమున పడజేయుచున్నది. అని యొక గొప్పవైద్యుడు శాతోనుడివెను. 'మీరు చర్చికి అధికారులుగానున్నారు. మీరంటివారు వైద్యులు పార్థింది యావ్యాధికి తగినచికిత్సను ప్రసాదించుటలుగా జేసి మావైద్యకాభాధితుల క్షాన ప భిక్తిజేయజేడెడ' ననిగూడ యీవైద్యుడు నన్నుగోరెను.

ఉపన్యాసానంతరము వ్యాధిగ్రస్తుడైన యువకుడొకడు వేదికగ్లకు బోయి మోకాలుపైబడి పార్థించెను. అంత నొక మరగుడువు వానివద్దకువచ్చి కొన్నిమాటలను చెవిలో చెప్పెను. పెద్దనే యాయువకుడు లేచి దిగువకు చక్కబోయెను. (లండను మైక్సు)

గోధి నేత పరిశ్రమాలయము

గుంటూరుజిల్లా, శేషలెత్తాలూకా పేటగ్రామములో స్థాపించి. కుద్దబద్ధుల కత్తెలును, చీరలు, కంచలు మున్నగు వాటి నన్నిటిని పగ్గలల న్నొరచి నేయించుచున్నాడు. గల్ల పూడి శీతారామకృష్ణగారను, ఉద్దల ఇన్నకెత్తరు నుమృత రావుగారను, శ్రీమూడి మాకేశ్వరప్రసాదరావుగారను ఈ ఆశ్రమమున క్రద్దహించి ప్రోత్సహమును జూపుచున్నాడు ఈ ఆశ్రమమున రాట్లమూడి తీసిన సన్ననియూగుడ కొంకున, ఉద్దరు వస్త్రములుగాని నూలుగాని కలయవారు మ్రొ 'అగ్రము'నకు (వాసిన బడెములకు. సన్నని కత్తెలులు మురికవస్త్రములుగూడ గలవు.

జూ బు లు

వేదశాస్త్ర పాఠశాల

ఆకిరిపల్లి (కృష్ణాజిల్లా) ఈ పాఠశాల 15 సంవత్సరాలక్రింద స్థాపించబడి వేదము, వ్యాకరణము, తర్కము, వేదాంతము స్మార్తము, శాస్త్రములు, సమస్తలగు యాపాధ్యాయులచే బోధింపబడుచున్నది. ప్రక్కతమున్న 48 విద్యార్థులలో 12 గురు పాఠశాలానిబధుల నల్లఁబించియు, 36గురుస్మార్త మొనర్చియు వేదపోయరిగాన పాఠశాలనే క్రొత్తవిద్యార్థులు చేర్చుకొనబడుదురు. కలక యీశైలాఖరుకోగా వర్ణాస్త్రము నుపదేశము ఏకేవిశాస్త్ర మభ్యసించువారలయొక్కయు, వేదము నభ్యసించు వారలయొక్కయు దరఖాస్తులకు ప్రాముఖ్య మియ్యబడును. విద్యార్థులకు ఉచితభోజనవసతి యేర్పాటు చేయబడును.

సూరి పురుషోత్తం, బ్రహ్మనర్త.

విజ్ఞానచంద్రికా బహుమానములు

విజ్ఞానచంద్రికా పరిషత్సమీక్షా ఫలితము లెవ్వరమున కా వర్తనము తెలుపబడుటగాని, యందు కృతార్థులగువారికి, నిజమింపబడిన బహుమానములును, యోగ్యతాప్రతిభలును, పరిమత్తునా లేనో కంపుయిండుటలేదు. బహుమానముల బంపుటయందు తత్వములొంది యాలస్యము గావించిన పరిజ్ఞానులకు నియతానామ జనించుకొన్న కరొందుకా నేందు. పరిమత్సమీక్షా వారంభించితిమిది సంవత్సరములు మౌర్యమే బహుమానములను సకలయుగజడజేయుండిరి. వాటైదు వత్సరములనుండి మాత్రమట్లు జరుగుచుండుటలేదు. ఆయా బహుమానముల యెట్లు వాగ్దానముజేసిన జమించారును, జమించారెటులును యందులకులయుధనమునిచ్చుటకు నిరాకరించినందునో, పరిమత్సమీక్షల యావనీ క్రితములనో, యింతటి కాలాంతి మై యుండనోవు.

ఒక పరిమత్సమీక్ష.

13వ నెల్లూరు మండలమహాసభ

శ్రీయంత టంగటూరు ప్రకాశము పంతులుగారి అధ్యక్షత క్రింద ఈ నెల 29, 30 తేదీలలో పెంగటూరిలో సమావేశమగును.

మండలములోనుండు కాంతిదైనికమును, అల్లూక రామ దండువారును సభకు విచ్చేసి సభను జయప్రదముగ జరుపుటకు తోడ్పడుదురని ప్రార్థించుచున్నాము. 28, 29, 30 తేదీలలో ఖద్దరు ప్రవర్తనము జరుగును గాక కుద్దబద్ధులకత్తెలును సన్ననినూలును సవరు ప్రవర్తనమునకు పుష్కరార్థితులు లైలు కను కల్గి వచ్చిన యాయుధుల అపహాసవాదు లందఱయొక్కయు ఛాయాపటము తీయబడును గాన అందఱు దయచేయ ప్రార్థితులు.

క. కల్యాణరావు.

పెంగటూరి టంగటూరు కార్యదర్శి.

బ్రాహ్మణకోడూరు-గోల్లకేజిలోపాఠశాల

మోతీయపాఠశాల గృహనిర్మాణమునకును పోషణగొరకును యాక్రింద వ్రాయబడిన గుంటూరు పురమండలి ఉచితరతులు తమ క్రిందిచనలేక మిగుల ఉత్సాహముతో విరాళ మొసంగిరి.

శ్రీమంత పద్ది వేంకటకృష్ణయ్యగారు(కొండ్ల బాపయ్య గారి వేంకట పాఠశాలభవనమునకు) 2500 కట్టించేమిత్తము యిచ్చిన విరాళం (నాల్గంటల రూపాయలు) 400 కనుక మరల పూడి యెల్లమందగారు 500 పాఠశాలభవనములో ఒక గది కట్టించేమిత్తము (నాల్గంటల రూపాయలు) 400. రామినేని వెంకాకమ్మగారు (బ్రాహ్మణకోడూరు, పాఠశాల భవనములో గదికట్టించేమిత్తం (మూడువందలరూపాయలు) 300 పాపయ్యగారు గుంటూరు పురపాలకుల కష్టాదనముగా యిచ్చుటకు విచ్చిరినిన ప్టిద్దరు కర్తవ్యసంఘపువారు యిచ్చినవిరాళముల మొత్తం 2825. మొత్తం 17820-00

మాధవపెద్ది లక్ష్మీనరసయ్య, నేతి వేంకటాచలపతి.

రాబోవు కాకినాడ కాంగ్రెస్ విద్యుత్తులు

ఈ విషయమునుగూర్చి కాకినాడనుండి కార్యదర్శిగారు వ్రాసిన ప్రకటనను మీరెల్ల నను చదివయేయుండును. తద్విషయమై ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసుపార్టీలు వ్రాసిన నూచరణనుగూడ మీరు గమనించియుండును. మీలో చాలమంది ఆవృతై తమ జానుములను రామచంద్రపురమునకు కార్యదర్శికి పంపియేయుండురు. ఇంకను చాలమంది యెవరులు యీ ప్రయత్నమునకే యుండి యుండుట. కనీసము నేయునుండి కాకినాడనుండి కార్యదర్శిని ప్రకటించియున్నాడు. ప్రస్తుతపు ఆంధ్రప్రదేశ్ కార్యదర్శి నుండి యి, ఆంధ్రులయొత్సాహమును గమనించి మి నేయినట్లు యిచ్చుటకే బాటియుండుననియు ఇంక పెండకో వచ్చుటకు సిద్ధముగ నుండుననియు శేను తలంతును.

ఆంధ్రప్రదేశ్ కాంగ్రెసు లకు కాకినాడుని వాశ్యకరావు పంతులుగారు జేకేసేరకై సజుపు కృషియును, స్వార్థత్యాగమును యీ విద్యుత్ సేవా విషయమున దెంకమాట్టెను తీసి పోని వారి జీవనక్రతు నిరంతర జేకేసేరయేగాక, ఆంధ్రజేతమున బాలభార్యయును అభివృద్ధిచూపుతుడు వారు మహానందిచ్చి అటకూడిన ఆఖిలభారత బాలభార్యోద్ధృటుల కొనగినయుగవ్యాసమే నిదర్శనము. అది మీరు మునునవో తప్పక వదులగోరవను. అట్టి మహామహుని వాశ్యములకే ఆదర్శముగా నుండుకొననిది ఎట్టిసేరయు జయప్రదము గావాలను. సేవయు చేర నుత్సాహులగునా రెల్లరును కట్టివారి చర్చితను మన మునుచుకొనుట త్యాగభక్తియే. తేనివో కొన్ని కమయములందు ఉత్సాహభంగమగు సందర్భములు సంభవించవచ్చును. కావున జేకే సేవల యాదాహరణమున సేవకు లెల్లరును గమనింపవలెను.

ఇట్టి మహాసేవకు మనమును దుత్సాహమున్నంత మాత్రముననే చాలదు. విద్యుత్తులు బాగ్రతితో గమనింపగలసిన విషయము లనేములు గలవు. అందుపొందిభావయొటి. దీనినిగూర్చి మీరెల్లఁకురు నది ప్రకటనగా తెలిసియే యున్నది కాని అనేకులు తమకువచ్చినకృత్యజ్ఞానమే చాలును ప్రయతో నుండవచ్చును. అట్టి యభిప్రాయముతో నేరయందు పోల్గొనిన ప్రయోజనములేదు. కావున నివృత్తినుండియు మిక్కిలి కట్టుదలతో హిందీభాష నభ్యసించుట. దినము కొక గంటపైవైసను ఇందులకు వినియోగించి కేరలము హిందీవాచకములను చదువుటతో తృప్తిపడక, నిర్గుణచిహ్ని హిందీలో మాట్లాడుటకు యత్నించవలెను. హిందీలో నీశుబుడు నవవ్యాసముల వినుటకున గూడ చాల లాభముండును. తోటి మహమ్మదీయు సోదరులతో సంభాషించునుంటే చాల కష్టం నభివృద్ధిపొందగలను. కావున సేవకులెల్లరును యీ విషయమున తగుకృత్యపాపంతో కాకినాడనుండు సుకుమార్తముగ సేవసభ్యులగు ని విచ్చించుచున్నాను.

వారణాశి వెంకటసుబ్బారావు.

ఆలమారు

డిసెంబరు నెలలో కాకినాడలో జరుగబోవు జేకేయమహా జనసభ ఆహ్వానసంఘసభ్యుల జేర్పుటకు శ్రీయంత వెన్నెటి సత్యవారాయణగారు యానెల 12,18 తేదీలను ఆలమారు ఫిర్కాలో ప్రచారము గావించిరి. ఫిర్కా కార్యదర్శులగు శ్రీయంత కరసింహదేవర సత్యవారాయణగారు వీరితోగూడ గ్రామములకు వెళ్లి రైతులను విశేషముగ సన్మానసంఘమున చేరి జేకేయమహాసభా తీర్మానములను విరసాపించి ఆచరణగా పెట్టుదని యుద్ఘోషించిరి. 500 రూపాయలు కనుబాజేసిన. 50 మంది యైచ్చికభటులుచేసికై రైతులు యుత్సాహముతో సన్మాన సభ్యులుగ జేరియెన్నాడు. విద్యుత్తులుగ జేరిన యువకులూ హిందీభాష నేర్చుకొనుటకు తమూహలపడుచున్నార. సన్మాన సంఘమువారు వెంటనే యైచ్చికభటుల నేర్పించి కొన్ని నెలలు దుర్బుద్ధిచేంచి హిందీ ప్రచారమునకు యాపాధ్యాయుల నిజమించినచో యైచ్చికభటులు హిందీ నేర్చుకొనుటకు యురకొక యుండును. హిందీ నేర్చుని విద్యుత్ భటులు నివృత్తయోజనము. కావున వెంటనే సన్మానసంఘమువారు యీ కొరత తీర్చునని నమ్ముచున్నాను. (ఒకవిలేఖరు)

తామర తైలము

తామర,తీట,దురద మొదలగువాటికి మంచిమందు వేలకు వేలు డబ్బాలు విక్రయము నెల 0-6-0. అమ్మతాంబజము డిరో, మదరాసు బొంబాయి.

రాజమం. నీ.

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ పత్రిక

ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయమున దొరకు అమూల్య గ్రంథములు

తిలక్ మహాశయుని జీవితము సంపూర్ణోపన్యాసములు. (మా. నత్యనా రాయణశాస్త్రి విరచితము)	...	2	4	0
హిందీ భాషా శాస్త్రము (తెనుగు తెలిసినవారందరు స్వయముగ హిందీ నేర్చు కొనుటకు అనుకూలమగునట్లు వ్రాయబడినది)	...	0	6	0
హిందీ మొదటి పాఠము డిటో	...	0	6	0
ఆంధ్రోద్యమము-మొదటి అయిదు ఆంధ్ర మహాజననీల ఆహ్వానసంఘాధ్యక్ష అధ్యక్షకోపన్యాసములు తీర్మానములు చిత్రపటములు కలిగినది	...	1	8	0
శ్రీరామవిజయం-నాటకము 0 8 0 శారదాంబ-శ్రీధర్మబోధిని నాటకము	...	0	4	0
ఆరాధనవిధి 0 4 0 ఆత్మజ్ఞానా సంఘము (శరీరము విడిచిన తరువాత ఆత్మస్థితి)	...	0	8	0
శబ్దకాముని (నిఘంటువు జేబులోనిముద్రనది)	...	1	4	0
సత్యవత్సవ్యాసము-పద్యకావ్యము. కవిత్వము కడు రసవంతమై ముద్దులు మూట గట్టుచున్నది. కల్పనలు మెండు. ఈ గ్రంథమును జేపట్టిన పాఠకుల కొకపద్య మేని పదల మది జనింపదు.	...	1	0	0
శ్రీ గురుబోధామృతము అను వేదసారగ్రంథము భక్తిపాటలు, శ్రీమతి కట్టమంచి తిరుమలమ్మగారు వ్రాసినది.	...	0	4	0
హిందీ తెలుగు ప్యాకెట్టు డిక్షనరీ వెల 1-0-0 సంగీత శమంతకమణి వెల 0-8-0.

పోస్టు ఖర్చులు ప్రత్యేకము. ఆంధ్ర ప్రదేశ్ కార్యాలయము, 7, తంబు శెట్టిపేటి, మద్రాసు.

వెంట్రుకలే అందము? రాలిపోకుండు, జాగ్రత్త!

వెంట్రుకలు దువ్వెనతో ఊడిరాకమునుపే త్వరపడు. ఊడివచ్చుట మొదలు పెట్టినయెడల వెంట్రుకలు పాడై పోవును. అంతవరకు రాసీయవద్దు నేడే **కామినీయా నూనెను** వాడుట మొదలు పెట్టుడు (ఇది నిజప్రభు చేయబడినది.)

వెంట్రుకల కట్టి రోగమున్నను, శిరో మాంధ్య మున్నను, యిది నివృత్తము. వెంట్రుకలు చిట్టుట గాని, గంతుగ గాని యుండదు మీ వెంట్రుకలు మరల యెప్పుటి పెరిగినవలె గర్భి కట్టువలె నుండి మర యు చుండును.

ఈ రోగము కలిగిన జరిగింది చూడు వెంట్రుకలు యెట్లుబట్టెడియోగనో కనిపెట్టుడు కామినీయా నూనెను నిన్ను సర్వోత్కృష్టముగ జేయును. నెల బుడ్డి 1-కి ఒక రూపాయి. వి. పి. చార్జీలు ప్రత్యేకము. అన్ని వోల్టేజీలకు ఈ కింద తెలుపబడిన ప్రకారము విక్రయించబడుచున్నది.

మీకు సువాసన ద్రవ్యము, లేక అత్తరు కావలసినప్పుడు "బుటో దిల్ బహారు"కు వ్రాయుడు. ఇది నిజప్రభు చేయబడినది. అత్యుత్కృష్టమైన గుణముగలది.

కొన్న బుడ్డి 15 ఫర ధు 2-0-0 } కొన్ని చుక్కలు చేతిరుమాలయందు చల్లిన మిక్కిలి
 (రాము బుడ్డి 15 ఫర ధు 0-12-0 } మనోహరమైన వాసన చుట్టు ప్రక్కల వ్యాపించును
 4 (రాము బుడ్డి 1-5 ఫర ధు 0-8-0 }
 ఇవి మందు అమ్మవారందరినీ సంతోషింపజేయును. వీరకు అమ్మవారివద్దను "డా. దొరబతు" లేవనను,
 పోలు యెంబట్టు:- ఆంగ్లో యిండియన్ డ్రగ్స్ అండు కెమికలు కంపెనీ,
 126 155 జమ్నామఠ్, బొంబాయి.

"Agate" 2957
నెల్స్ ఫిల్లింగ్స్ ఫవుంటన్
వే నాలు
 రూ. 2-0-0] [డబ్బు రూ. 15-0-0
 గాజు పాళీలు రూ. 0-4-0, డబ్బు 1-14-0
 గాజు పాళీల }
 కలములు } " 0-4-0, డబ్బు 1-14-0
 కలర్ బాక్సు } రూ. 0-10-0
 (6 పెన్సిలు గలది) } డబ్బు " 6-0-0
 వర్తకులకు గ్రాసుల మీద మంచికమిషను యిక్కడ బడును.
విక్టోరియా డిపో
 మైలాపూరు, మద్రాసు.

చాకులు - తాళములు
 మంగళి కత్తులు.
 ఆంధ్రప్రదేశ్ లోనే చేయబడినవి. మెలంబును
 నెంబునే ధరల క్లాసులనుగూడ వ్రాయును.
 బి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో లిమిటెడ్
 కట్టడం అండ్ లాక్ మేకర్స్ etc.
 8081 పెద్దాపురం. (గోవానరిజిల్లా)
 తెలిగ్రాఫిక ఆర్డెరు: "వెంకటేశ్వర్లు" పెద్దాపురం.

ముఖ్యగవనింపు.
 1920-వ సంవత్సరం ఆగస్టు నెల మొదటి తేది నుండి అన్ని ధరలు మార్చబడినవి.
The Zandu Pharmaceutical Works Ltd.,
Elphinstone Road, Bombay.
 ఇప్పటి కాలము ననుసరించి మిక్కిలి నమ్మకముగాను, తప్పక గుణము నిచ్చునట్లును ఆయుర్వేద ఔషధములను తయారు చేయుచున్నాము.
 హిందూదేశమునందు జరిగిన ఆయుర్వేద వస్తుప్రదర్శనము లన్నిటిలో బంగారు పతకములు బహుమతిగా నిచ్చియున్నాము.
 పై కనిన ఏలూనమునకు వ్రాసినచో ధరల పట్టి పంపబడును.
జాండు పర్వ స్వామికల్
వరుగ్
 ఆయుర్వేద ఔషధముల జేయువారు.
 (388) బొంబాయి నెం 13.
 ది ఆంధ్ర ఇండిస్ట్రియల్ ప్రెసింగు కంపెనీ,
 పోర్ట్ బ్లెయింట్, కాకినాడ.